

JAARVERSLAG WELSUN 2025

VOOR HET WELZIJN VAN MORGEN

Voorwoord

Met trots presenteer ik u het jaarverslag 2025 van Stichting Welsun Landgraaf. In dit verslag nemen wij u mee in onze inzet, de resultaten die we hebben behaald en de ontwikkelingen die onze organisatie aan het werkveld in het afgelopen jaar hebben gekenmerkt. Het biedt een samenhangend beeld van onze activiteiten, onder andere het maatschappelijk werk en maatschappelijke begeleiding van statushouders en Oekraïense vluchtelingen, het ouderenwerk, de schuldhulp- en financiële dienstverlening, het buurtopbouwwerk (samenlevingsopbouw) en het vrijwilligerswerk.

Het afgelopen jaar heeft opnieuw laten zien dat de samenleving voortdurend in beweging is en dat vraagstukken waarmee inwoners te maken hebben steeds complexer worden. Thema's zoals eenzaamheid, financiële onzekerheid, vergrijzing en mentale gezondheid spelen een steeds grotere rol. Dit vraagt om een aanpak die niet alleen professioneel en doelgericht is, maar vooral ook mensgericht, nabij en toegankelijk.

Wat mij daarbij steeds weer raakt, is dat achter iedere hulpvraag een persoonlijk verhaal schuilt. Verhalen van mensen die op zoek zijn naar steun, perspectief of verbinding. Vanuit die overtuiging werken wij dagelijks aan het versterken van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Onze werkwijze van het "voortdoen samen doen, en zelf doen", vormt hierbij de basis: wel ondersteunen waar nodig, maar stimuleren inwoners tegelijkertijd om zelf de regie te nemen over hun leven en hun omgeving.

In dit jaarverslag leest u hoe wij inzetten op vroegsignalering, preventie en samenwerking. Door na samenwerken met onze ketenpartners en zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken, kunnen wij inwoners tijdig bereiken en passende ondersteuning bieden. Tegelijkertijd investeren wij in het versterken van het voorliggend veld, zodat problemen zoveel mogelijk in een vroeg stadium worden aangepakt.

Namens een ieder die Welsun een warm hart toedraagt kan ik zeggen dat we trots zijn op de inzet en betrokkenheid van onze medewerkers en vrijwilligers. Zij maken dagelijks het verschil voor inwoners van Landgraaf, zowel zichtbaar als onzichtbaar. Ook wil ik de gemeente Landgraaf en onze samenwerkingspartners bedanken voor het vertrouwen en de constructieve samenwerking.

Vooruitkijkend naar de toekomst bouwen wij verder op de koers zoals verwoord in onze strategienota: "Een nieuwe horizon voor het welzijn van morgen". Deze koers richt zich op het versterken van een inclusieve samenleving, waarin iedereen kan meedoen, ongeacht achtergrond of omstandigheden. We zetten in op het verder ontwikkelen van preventie en vroegsignalering, het versterken van de eigen kracht van inwoners en het verdiepen van de samenwerking binnen het sociaal domein. Daarbij blijft innovatie een belangrijk speerpunt, evenals het duurzaam inzetten van vrijwilligers en het versterken van sociale netwerken in de wijken.

De uitdagingen voor de komende jaren zijn groot, maar bieden tegelijkertijd kansen om het welzijn verder te vernieuwen en te versterken. Samen met inwoners, medewerkers, vrijwilligers, het maatschappelijk middenveld en partners blijven wij bouwen aan een veerkrachtige en zorgzame samenleving. Met dit jaarverslag leggen wij niet alleen verantwoording af, maar geven wij ook richting aan de toekomst.

Dank aan ieder die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit jaarverslag.

Mede namens de vrijwilligers, de medewerkers en de raad van toezicht van Welsun,

Adrie van Someren
Directeur-bestuurder

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. De organisatie	2
1.1. Visie en missie	2
1.2. Organisatiestructuur	2
1.3. Organogram en personeelsformatie per 31 december 2025	3
1.4. Personeel.....	4
1.5. Kwaliteitszorg.....	4
1.6. Personeelsvertegenwoordiging.....	5
2. Algemeen Maatschappelijk Werk.....	7
2.1. Toeleiding naar ondersteuning.....	7
2.2. Outreachend werken	7
2.3. Steun- en leuncontacten	7
2.4. Diversiteit aan ondersteuning.....	7
2.5. Samenwerking als fundament	8
2.6. Preventieve aanpak	8
2.7. Ontwikkelingen en terugblik	8
2.8. Maatschappelijke ontwikkelingen en kwetsbaarheid.....	8
2.9. Samenwerking en netwerken.....	8
2.10. Veiligheid en complexe problematiek.....	9
2.11. Overleg 18- 18+	9
2.12. Samenwerking bibliotheek Landgraaf-Beekdaelen/de inrichting van het IDO	9
2.13. Groepswork	9
2.14. Samenwerking huisartsen en praktijkondersteuners	10
2.15. Taalschool de WereldDelen.....	11
2.16. Veilig Thuis/Triage-overleg.....	11
2.17. Samen voor veiligheid	12
2.18. Wet tijdelijk Huisverbod	12
2.19. Stadsdeelteams/MEL	13
2.20. Care Cure en Community overleg.....	13
2.21. KOTA.....	14
2.22. Verwachting 2026	14
3. Ouderenwerk.....	17
3.1. Vrijwilligers	18
3.2. Professionele inzet	18
3.3. Outreachend werken	19
3.4. Maatschappelijke ontwikkelingen en kwetsbaarheid.....	20
3.5. Meldingen.....	20
3.6. Welzijn op Recept.....	20
3.7. Huisbezoeken	21
3.8. Samenwerking	21
3.9. Resultaten	22
3.10. Verwachting 2026.....	22
4. Schuldhulpverlening.....	24

4.1.	Inleiding.....	24
4.2.	Organisatie van de Schuldhulpverlening	24
4.3.	Samenwerking met ketenpartners	25
4.4.	Zorgplicht en vroegsignalering	25
4.5.	Quicksan	25
4.6.	Vrijwilligers en zelfredzaamheid	25
4.7.	Ontwikkelingen en knelpunten	26
4.8.	Verwachting 2026	26
5.	Buurtopbouwwerk	28
5.1.	Inleiding.....	28
5.2.	Focus in 2025.....	28
5.3.	Buurtverenigingen & de huiskamers	29
5.4.	Buurtvereniging Schaesberg.....	29
5.5.	Huiskamerprojecten	29
5.6.	Buurtverenigingen Nieuwenhagen	29
5.7.	Huiskamerprojecten	30
5.8.	Buurtvereniging Ubach over Worms	30
5.9.	Huiskamerprojecten	30
5.10.	Ontwikkelingen Huiskamers	30
5.11.	Ondersteuning van burgerinitiatieven	30
5.12.	Verbetering speelveld Heiveld	31
5.13.	Zomerborrel 't Sjeeter Höfke	31
5.14.	Mozaïekbank Hoefveld.....	31
5.15.	Nationale Buitenspeeldag	31
5.16.	Iftar	31
5.17.	80 jaar bevrijding Rimborg	31
5.18.	Opvallend voorbeeld: FC Landgraaf	32
5.19.	Inloopmomenten & vaste activiteiten Welsun.....	32
5.20.	Aanpak eenzaamheid	33
5.21.	Verbonden met de wijk; nieuwe ontmoetingsplekken	33
5.22.	Landgraaf Verbindt	34
5.23.	Projecten en ontwikkelingen	36
5.24.	Conclusie	37
5.25.	Verwachting 2026	38
6.	Buurtbemiddeling.....	40
6.1.	Aantal casussen Buurtbemiddeling Landgraaf.....	40
6.2.	Herkomst casussen verwijzer	41
6.3.	Verwachting 2026	41
7.	Statushouders en Oekraïense vluchtelingen	43
7.1.	Inleiding.....	43
7.2.	Wettelijke kaders	43
7.3.	Taken maatschappelijke begeleiding Welsun.....	45
7.4.	'Voordoen, samendoen, zelf doen'	46
7.5.	Huisvesting: van decentraal naar centraal	46
7.6.	Betaling vaste lasten	46
7.7.	RMO en medische zorg	47
7.8.	Verbinding met het maatschappelijk middenveld	47
7.9.	Activiteiten van en voor Oekraïense vluchtelingen	48

7.10.	Inzet vrijwilligers	49
7.11.	Ontwikkelingen en tendensen	49
7.12.	Kengetallen Oekraïense vluchtelingen in Landgraaf, per 31-12-2025	50
7.13.	Kengetallen inloospreekuur Oekraïense vluchtelingen, 3 ^{de} kwartaal.....	50
7.14.	Verwachting 2026	51

SAMEN
BOUWEN
AAN EEN
ZORGZAME
TOEKOMST

1. De organisatie

1.1. Visie en missie

In de beleidsvisie van Welsun dienen de kerntaken en additionele taken te passen in de missie van Welsun, namelijk:

- ✓ Welsun is er voor alle burgers van Landgraaf, speciaal voor hen die zich in een achterstandspositie bevinden.
- ✓ Welsun maakt gebruik van verschillen tussen mensen, zowel in de organisatie als bij haar klanten, vanuit de overtuiging dat diversiteit kwaliteit toevoegt.
- ✓ Welsun biedt hulp, faciliteert, stimuleert, activeert en ondersteunt door middel van basisvoorzieningen, specifieke projecten en vernieuwende initiatieven.
- ✓ Welsun daagt uit tot samenwerking om zodoende de invloed van burgers daadwerkelijk invulling te geven en tot een goede afstemming te komen met andere instellingen.
- ✓ Welsun ziet haar medewerkers en vrijwilligers als meest belangrijke kapitaal voor de uitvoering.

Kortom: Welsun draagt bij aan de sociale redzaamheid van mensen. De organisatie biedt professionele hulp en ondersteuning aan mensen in hun directe leef- en woonomgeving en heeft een visie en missie. Deze visie en missie wil de instelling realiseren door de kerntaken gedegen uit te voeren met een efficiënte en effectieve dienstverlening. De realiteit zal daarbij niet uit het oog worden verloren. Het uitgangspunt daarbij is: 'voordoen, samendoen, zelf doen'.

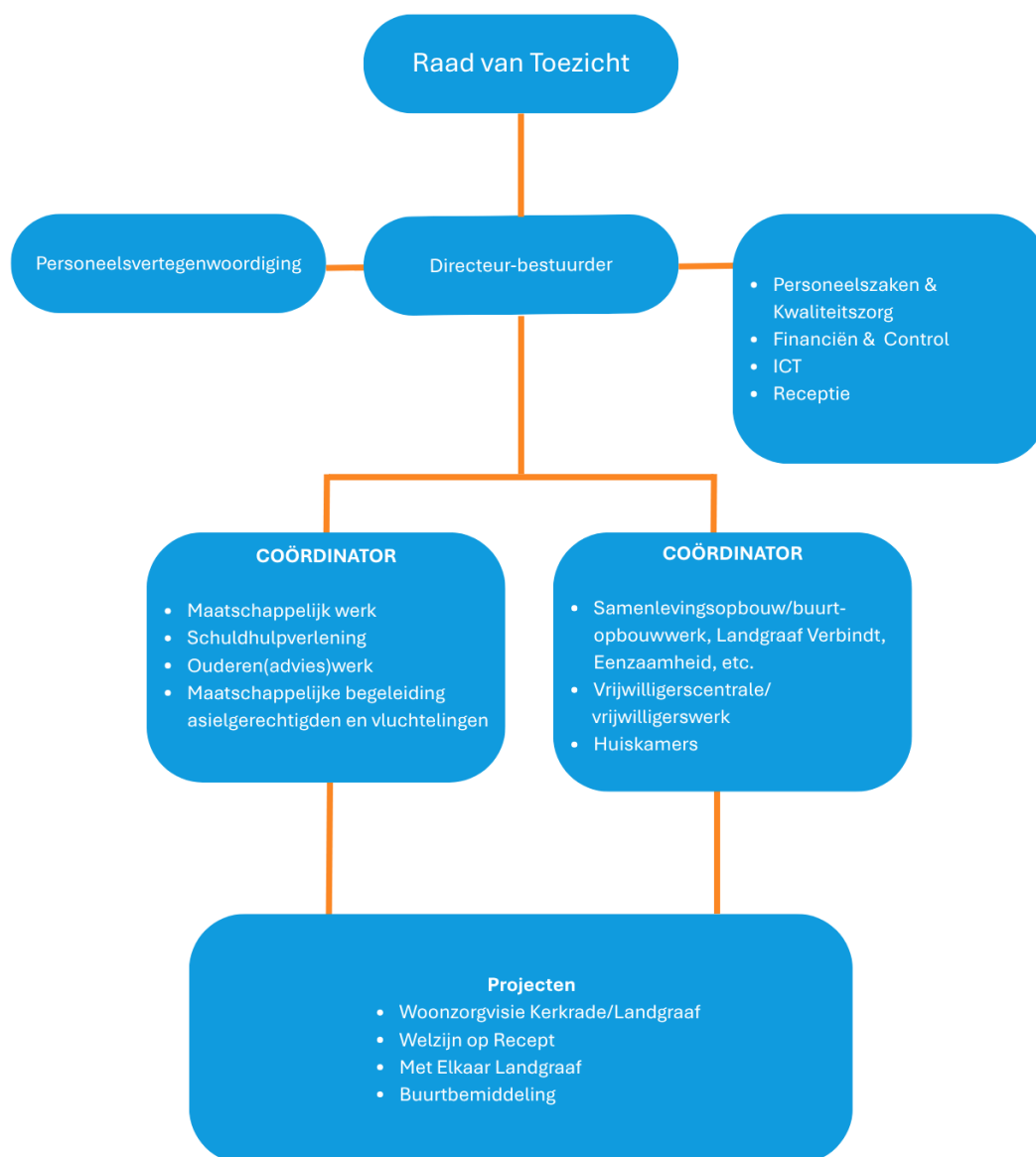
1.2. Organisatiestructuur

Het uitvoerende werk is onderverdeeld in een aantal functionele (kern)disciplines.

De samenstelling van deze disciplines is gemaakt op basis van product-marktcombinaties waarbij uitgegaan wordt van de volgende uitgangspunten:

- ✓ De organisatiestructuur ondersteunt en versterkt de strategische doelstellingen van de instelling.
- ✓ De structuur legt de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het juiste niveau van de taakuitoefening.
- ✓ De structuur zorgt ervoor dat het zelforganiserende vermogen van disciplines zo groot mogelijk is.
- ✓ De organisatiestructuur wordt zo plat mogelijk gehouden; de leiding en inhoudelijke aansturing geschiedt door coördinatoren (maatschappelijk werk en ouderenwerk/ schuldhulpverlening en maatschappelijke begeleiding / Buurtopbouwwerk en Vrijwilligerscentrale).
- ✓ De directeur-bestuurder heeft de eindverantwoordelijkheid en de dagelijkse leiding over de gehele bedrijfsvoering.

1.3. Organogram en personeelsformatie per 31 december 2025

Toelichting: Op 31 december waren er 27 medewerkers in dienst (24,03 FTE). Inhuur 2,09 FTE.

1.4. Personeel

In het verslagjaar waren 27 medewerkers in dienst (10 mannen en 17 vrouwen). Evenals het voorgaande jaar was het in 2025 moeilijk om vacatures op het gewenste (hbo) niveau in te vullen. Hierdoor nam de werkdruk toe. Het ziekteverzuimpercentage bedroeg 21,04% (opgave arbodienst ZekerArbo). Dit hoge percentage is het gevolg van meerdere langdurige ziektegevallen. *Het eerste kwartaal 2026 bedroeg het ziekteverzuimpercentage 9%.* Welsun blijft actief inzetten op preventie en ondersteuning, bijvoorbeeld via verzuimbegeleiding en coaching om medewerkers te ondersteunen en langdurig verzuim zoveel mogelijk te voorkomen.

Deskundigheidsbevordering

Er is een mogelijkheid om in samenspraak tussen de werkgever en de werknemer te kijken naar de noodzaak en/of wenselijkheid of er wordt voorzien in de benodigde faciliteiten, zoals bijvoorbeeld bijscholing.

1.5. Kwaliteitszorg

Kwaliteitsbeleid is een integraal en cyclisch proces van de Welsun-organisatie als geheel (zowel primaire als secundaire processen). Welsun definieert kwaliteitsbeleid in termen van:

- ✓ Wat zijn de verwachtingen en behoeften van de doelgroep?
- ✓ Welke producten en diensten leveren wij aan onze doelgroep?
- ✓ Hoe pakken wij dit aan?
- ✓ Welke eisen stelt dat aan de organisatie?
- ✓ Hoe verhouden verwachtingen en behoeften van klantgroepen zich met maatschappelijke ontwikkelingen/eisen?
- ✓ Hoe houden we onszelf scherp en zorgen we ervoor dat onze diensten aansluiten op de wensen van de doelgroep?

Het kwaliteitsbeleid van Welsun (HKZ NEN-EN-ISO 9001:2015) waarborgt hiermee dat de prestaties en producten voldoen aan de (kwaliteits)eisen, wensen en verwachtingen van cliënten en opdrachtgevers. Het kwaliteitsmanagement-systeem van Welsun is een hulpmiddel voor het management om de werkprocessen te beheersen en de kwaliteit van de organisatie op een systematische en gestructureerde wijze (bij) te sturen. In het kwaliteitsmanagementsysteem worden alle processen en activiteiten van de organisatie beschreven en met elkaar in verband gebracht rondom de kwaliteitscirkel van Deming. Om de effectiviteit van het kwaliteitssysteem en de overeenstemming met de gespecificeerde eisen (onder andere procedures, werkinstructies, etc.) vast te stellen, wordt het kwaliteitssysteem van Welsun jaarlijks onderworpen aan een beoordeling door de directie (de directiebeoordeling) en een check van de interne organisatie (de interne audit).

Figuur: Kwaliteitscirkel van Deming

1.6. Personeelsvertegenwoordiging

In dit jaarverslag blikt de Personeelsvertegenwoordiging (PvT) terug op de activiteiten en overleggen die hebben plaatsgevonden in 2025. Het jaar stond in het teken van overleg, betrokkenheid bij beleidsontwikkeling en het uitoefenen van onze adviserende en instemmende rol.

Overleg en samenwerking

In 2025 heeft de PvT:

- ✓ Eén overlegmoment gehad met een lid van de Raad van Toezicht.
- ✓ Twee overlegmomenten gehad met de bestuurder en de volledige Raad van Toezicht.
- ✓ Twee overlegmomenten gehad met het personeel.

Deze gesprekken stonden in het teken van afstemming, transparantie en het versterken van de samenwerking tussen bestuur, toezicht en het personeel.

Scholing

De leden van de PvT hebben twee trainingsdagen gevolgd. Deze trainingen waren gericht op het versterken van kennis en vaardigheden, zodat de rol van vertegenwoordiging van het personeel professioneel en zorgvuldig kan (blijven) worden uitgevoerd.

Onderwerpen

De volgende onderwerpen zijn aan de orde gesteld:

- ✓ periodiek toekennen tijdens langdurige ziekte
- ✓ thuiswerken
- ✓ het meenemen van vakantie-uren naar een nieuw jaar
- ✓ de vaste reiskostenvergoeding bij langdurige ziekte

Hierbij is zorgvuldig gekeken naar inhoud, onderbouwing en de impact op de organisatie en het personeel.

Beleidsstukken

Daarnaast heeft de PvT meerdere beleidsstukken doorgenomen, waaronder stukken met betrekking tot verzuim, kwaliteitszorg en het personeelshandboek.

Slotwoord

De PvT kijkt terug op een constructief jaar waarin actief is bijgedragen aan overleg, besluitvorming en beleidsontwikkeling binnen de organisatie. Ook in het komende jaar blijft de PvT inzetten voor een goede vertegenwoordiging van het personeel en een open samenwerking met de bestuurder en Raad van Toezicht.

ALGEMEEN MAAT SCHAPPELIJK WERK

2. Algemeen Maatschappelijk Werk

Het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) biedt toegankelijke psychosociale ondersteuning voor iedereen die daar behoefte aan heeft. Mensen van uiteenlopende leeftijden en achtergronden kunnen bij het AMW terecht met diverse hulpvragen, bijvoorbeeld rondom relaties, financiële situaties, huisvesting, gezondheid of deelname aan de maatschappij. De inzet is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het tijdig voorkomen van verergering van problemen.

2.1. Toeleiding naar ondersteuning

Veel cliënten weten het AMW zelfstandig te vinden via telefoon, e-mail of schriftelijk contact. Daarnaast worden zij doorverwezen door andere organisaties, waarbij huisartsen een belangrijke rol spelen. Ook zet het AMW actief in op het bereiken van inwoners via outreachende werkwijzen, waarbij professionals zelf contact leggen met mensen die niet vanzelf hulp zoeken.

2.2. Outreachend werken

Bij outreachend werken zoeken maatschappelijk werkers actief de wijk op, leggen huisbezoeken af en sluiten aan bij bestaande netwerken om juist ook kwetsbare inwoners te bereiken. Het doel hiervan is om drempels te verlagen, vertrouwen op te bouwen en passende hulp te bieden aan mensen die ondersteuning nodig hebben, maar deze niet zelf aanvragen. Hierbij wordt intensief samengewerkt met onder andere wijkteams, zorg- en welzijnsorganisaties, schuldhulpverlening, woningcorporaties en onderwijsinstellingen. Door vroegtijdig signalen op te pikken en samen op te trekken, kan hulp beter worden afgestemd en effectiever worden ingezet.

2.3. Steun- en leuncontacten

Binnen het AMW vormen steun- en leuncontacten een laagdrempelig aanbod voor mensen die nog geen intensieve begeleiding nodig hebben. Deze kortdurende contacten bieden ruimte voor een luisterend oor en praktisch advies. Door in een vroeg stadium ondersteuning te bieden, kunnen beginnende problemen worden aangepakt en escalatie worden voorkomen. Indien nodig kan deze vorm van contact ook dienen als opstap naar meer intensieve hulpverlening.

2.4. Diversiteit aan ondersteuning

Het AMW biedt een breed scala aan ondersteuning, waaronder:

- ✓ psychosociale begeleiding
- ✓ crisisinterventie
- ✓ informatie, advies en doorverwijzing
- ✓ bemiddeling en belangenbehartiging
- ✓ praktische ondersteuning, zoals hulp bij administratie
- ✓ consultatie en inzet van informele zorg

Voor cliënten met langdurige of terugkerende problematiek is het mogelijk om voor een periode begeleiding te ontvangen, met name wanneer er sprake is van structurele uitdagingen in de sociale context.

2.5. Samenwerking als fundament

Het AMW werkt nauw samen met diverse partners binnen het sociale domein, waaronder de gemeente, huisartsen, Radar, SGL, Relim, Mondriaan, Stichting MEE, Levanto, NOVI-zorg, Meander, ISD BOL, Veilig Thuis, het Zorg – en Veiligheidshuis, politie en woningcorporaties HEEMwonen en Wonen Limburg. Deze samenwerking maakt een integrale benadering van complexe problematiek mogelijk.

2.6. Preventieve aanpak

Preventie vormt een belangrijk uitgangspunt binnen het werk. In samenwerking met partners wordt ingezet op het vroegtijdig signaleren van problemen, het voorkomen van escalatie en het creëren van stabiliteit. Vanuit deze basis wordt gewerkt aan duurzame oplossingen.

2.7. Ontwikkelingen en terugblik

De afgelopen periode is zichtbaar dat hulpvragen steeds complexer worden en vaker meerdere leefgebieden omvatten, zoals financiën, psychische gezondheid, wonen en gezinsproblematiek. Ook maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningnood, stijgende kosten en veranderende wetgeving, zorgen voor extra druk bij inwoners. Door oplopende wachtlijsten binnen onder andere de ggz, Wmo en jeugdzorg blijven cliënten langer in begeleiding bij het AMW. Dit vergroot de complexiteit van de ondersteuning en vraagt extra inzet van maatschappelijk werkers. Regelmatig is sprake van psychische problematiek, terwijl specialistische expertise niet altijd direct beschikbaar is. In samenwerking met ketenpartners wordt ingezet op stabilisatie van de situatie, om van daaruit verdere verbetering mogelijk te maken. Binnen de organisatie is er aandacht voor ondersteuning van medewerkers, onder andere door intervisie, werkbegeleiding en deelname aan bijeenkomsten van samenwerkingspartners.

2.8. Maatschappelijke ontwikkelingen en kwetsbaarheid

Veranderingen in de samenleving, zoals vergrijzing en een toenemende levensverwachting, leiden tot een groeiende groep kwetsbare inwoners met complexe zorgvragen. Vaak is er sprake van een combinatie van medische, sociale en financiële problematiek. Maatschappelijke kwetsbaarheid ontstaat onder andere door beperkte toegang tot voorzieningen, schulden, een klein sociaal netwerk, taal- of digitale achterstanden en psychische of lichamelijke klachten. Deze factoren versterken elkaar en kunnen leiden tot verminderde zelfredzaamheid en ongelijke kansen. Het maatschappelijk werk speelt een belangrijke rol in het vroeg signaleren van deze kwetsbaarheid. Doordat er geen indicatie nodig is, kunnen mensen snel worden bereikt en geholpen, waardoor verergering van problemen wordt voorkomen.

2.9. Samenwerking en netwerken

Binnen het netwerk wordt intensief samengewerkt met diverse partners, zoals Met Elkaar Landgraaf (MEL), zorg- en welzijnsorganisaties, huisartsen van de WOR-praktijken en de gemeente. In overleg worden casussen besproken en trends gesignaleerd, met als doel inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen en waar mogelijk toe te leiden naar algemene voorzieningen. Ook binnen projecten zoals Kansrijke Start wordt samengewerkt om kwetsbare gezinnen vroegtijdig in beeld te krijgen en passende ondersteuning te bieden. Hierbij staat de verbinding tussen het sociale en medische domein centraal. Daarnaast is er aandacht voor thema's zoals de overgang van jeugd naar volwassenheid (18-/18+), digitale ondersteuning via de bibliotheek, groepsgerichte hulpverlening en samenwerking met huisartsen en praktijkondersteuners. Initiatieven zoals "Welzijn op Recept" dragen bij aan het versterken van het welzijn van inwoners door niet-medische ondersteuning.

2.10. Veiligheid en complexe problematiek

Binnen de samenwerking met onder andere Veilig Thuis en het Zorg- en Veiligheidshuis speelt het AMW een belangrijke rol bij casuïstiek rondom huiselijk geweld en onveilige situaties. De complexiteit van deze casussen neemt toe, wat vraagt om intensieve samenwerking en inzet. Het maatschappelijk werk ondersteunt bij het opstellen van veiligheidsplannen, het organiseren van passende hulp en het begeleiden van cliënten in zowel acute als langdurige trajecten. Ook bij huisverboden is het AMW nauw betrokken, zowel in de ondersteuning van slachtoffers als in de begeleiding van betrokkenen om herhaling te voorkomen.

2.11. Overleg 18- 18+

Dit overleg richt zich op jongeren die bijna 18 jaar zijn of net volwassen zijn geworden, en die te maken hebben met complexe problemen op verschillende leefgebieden zoals wonen, inkomen, onderwijs/werk, en zorg. Het doel van een 18- 18+ overleg tussen welzijn, jeugdzorg en de gemeente is om de overgang van jeugdhulp naar volwassenenzorg soepel te laten verlopen. Daar waar nodig maatwerkoplossingen bieden en er samen voor zorgen dat deze jongeren niet tussen wal en schip vallen wanneer ze de overstap maken naar volwassenenzorg. Je krijgt een bredere kijk op de situatie van de jongere, met inbreng van verschillende organisaties. één keer per kwartaal sluit Welsun aan met de Gemeente en MEL.

2.12. Samenwerking bibliotheek Landgraaf-Beekdaelen/de inrichting van het IDO

Iedere bibliotheek in Nederland is door de regering verplicht om een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in te richten. Deze IDO's zijn laagdrempelige, fysieke eerstelijns hulploketten waar burgers terecht kunnen met vragen over online (overheids-)dienstverlening. Denk hierbij aan toeslagen, belastingen, DigiD, AOW, werk, uitkering, donorregistratie, stichting leergeld en zorg. In de praktijk gaan de vragen ook over online dienstverlening van andere partijen op het gebied van wonen, werk, geld, gezondheid en sociaaljuridische terreinen. De bibliotheken krijgen daarom door landelijke en lokale overheden steeds meer een rol toebedeeld om deze informatieloketten om te buigen naar ontwikkelpleinen. Eén centrale plek waardoor hulpvragers niet langs verschillende loketten hoeven te gaan, maar één plek ter beschikking hebben voor informatie en advies, praktische hulp, zelf leren en ontmoeten. Een samenhangende aanpak, verbindingen tussen partijen en de behoeften van de inwoner zijn hierbij leidend. De bibliotheek constateert een toename van bezoekers met persoonsgebonden vragen en deze vragen bevinden zich op het snijpunt tussen het IDO en maatschappelijk werk. Vanaf januari 2024 houdt Welsun wekelijks een spreekuur algemene en financiële dienstverlening in de bibliotheek. Ook de partners Alzheimer Parkstad, Toon Hermans Huis Parkstad, Seniorweb Landgraaf en Rabobank Zuid houden spreekuur. De laagdrempeligheid van de bibliotheek biedt deze netwerkpartners de gelegenheid om nieuwe en andere doelgroepen binnen te halen. Daarbij is de ligging naast winkelcentrum Op de Kamp en in het gemeentehuis ideaal.

2.13. Groepswerk

Sinds 2022 ontwikkelt Welsun groepsgerichte hulpverlening als aanvulling op de individuele begeleiding. Er zijn inmiddels vier trainingen uitgewerkt: 'Omgaan met stress', 'Assertiviteit', 'Rouwverwerking' en 'Uit de schaduw van de ander'. Voor alle trainingen wordt gewerkt met een vast draaiboek, waarin per groep ruimte is voor maatwerk. De inhoud wordt afgestemd op de behoeften van de deelnemers.

In 2025 heeft Welsun groepswerk verder uitgebreid en verdiept. Zo zijn er twee volledige trainingen 'Uit de schaduw van de ander' georganiseerd, elk bestaande uit dertien bijeenkomsten en een terugkombijeenkomst. Deze training richt zich op vrouwen die moeite hebben met het aangeven van grenzen, zichzelf vaak wegcijferen of sterker in hun eigen kracht willen komen te staan. In 2024 is een pilot gestart waarin deze training werd verrijkt met ervaringsgerichte sessies onder begeleiding van een

bokscoach. Door middel van bokstechnieken en lichaamsgerichte oefeningen leren deelnemers signalen van spanning te herkennen, grenzen te stellen en zelfvertrouwen te vergroten. De sessies zijn geen vechtsport, maar een middel voor bewustwording en zelfontwikkeling. De trainingen worden verzorgd door een ervaren bokscoach tevens trainer met expertise in psychosociale begeleiding. Veiligheid, respect en zorgvuldigheid staan daarbij centraal. De cursisten leren ruimte innemen: hoe voel je jouw eigen ruimte, hoe geef je grenzen aan en leren deelnemers vermijding of terugtrekking in het lichaam herkennen. Naast deze training vonden in 2025 ook één assertiviteitstraining en twee trainingen ‘Rouwverwerking’ plaats. Tijdens de rouwverwerkingstraining vinden deelnemers herkenning en steun bij lotgenoten, wat bijdraagt aan het verwerkingsproces. De hulpvraag is niet alleen ‘hoe ga ik om met verlies van een dierbare’ maar omvat meerdere aspecten. Uit de feedback van de deelnemers blijkt dat de training als zeer waardevol wordt ervaren. Deze training is 2 keer aangeboden. De training assertiviteit werd 1 keer aangeboden. Op basis van de evaluaties uit 2024 is deze training inhoudelijk herzien en geïntensiveerd. Uit de feedback van deelnemers bleek een duidelijke behoefte aan een groter aantal bijeenkomsten. Naar aanleiding hiervan is het aantal bijeenkomsten uitgebreid van zes naar acht. Ook is de minimale groepsgrootte vastgesteld op acht deelnemers. Deze aanpassingen dragen bij aan het versterken van de interactie en bieden meer ruimte om theoretische inzichten gezamenlijk te oefenen en in de praktijk toe te passen.

Welsun blijft ook in 2026 inzetten op groepshulpverlening als waardevolle aanvulling op individuele trajecten. Dit draagt bij aan een doelmatigere ondersteuning voor de cliënt en een efficiëntere inzet van hulpverlening. Voor meer zichtbaarheid zijn er voor elke training flyers ontwikkeld, die zowel fysiek in de gemeente worden verspreid als online beschikbaar zijn via de website van Landgraaf Verbindt.

2.14. Samenwerking huisartsen en praktijkondersteuners

De samenwerking en afstemming met huisartsen en praktijkondersteuners (POH) blijft een essentieel onderdeel van het werk van het AMW. Medewerkers van Welsun nemen daarom maandelijks of tweewekelijks deel aan Multidisciplinaire Overleggen (MDO's) bij diverse huisartsenpraktijken in Landgraaf. Deze overleggen zijn gericht op het bieden van passende zorg en ondersteuning aan cliënten. Welsun is hierin een vaste ketenpartner, naast onder meer JenS, de huisarts, POH, ouderenzorg en ggz.

De samenwerking met huisartsen wordt in de komende periode verder versterkt. Door Welsun structureel te positioneren binnen deze overleggen en in de huisartsenpraktijken, wordt de onderlinge samenwerking bevorderd. De samenwerking met de POH-ggz en dementiecoaches krijgt bovendien steeds meer vorm onder regie van de praktijkmanagers van de huisartsenpraktijken. In 2023 is gestart met kleinschaligere casus-overleggen met een selecte groep ketenpartners, waarin meer ruimte is voor verdieping en gezamenlijke analyse. Welsun neemt actief deel aan deze overleggen. Daarnaast is, op initiatief van praktijkmanagers en huisartsen, gesproken over het opzetten van een spreekuur door het AMW van Welsun binnen Medisch Centrum Putstraat. Dit spreekuur is bedoeld om vroegtijdig en in samenhang zorg en ondersteuning af te stemmen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken of verwijzing naar de ggz noodzakelijk is, of dat de hulpvrager beter geholpen kan worden binnen het domein van welzijn en maatschappelijk werk.

Welzijn op recept

In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor de implementatie van het concept Welzijn op Recept. Welzijn op Recept heeft als doel cliënten op de juiste plek de juiste ondersteuning te bieden. Sommige hulpvragen passen beter binnen het medische domein, andere vragen juist om een welzijnsgerichte benadering. Dit innovatieve initiatief biedt huisartsen en praktijkondersteuners de mogelijkheid om patiënten met niet-medische hulpvragen door te verwijzen naar een welzijnscoach, als alternatief of aanvulling op medische behandeling. Deze aanpak is bedoeld voor mensen die zich niet goed in hun vel voelen, zonder dat er een medische oorzaak voor hun klachten is vastgesteld. De welzijnscoach voert een verdiepend gesprek, brengt hulpvragen, interesses en mogelijkheden in kaart, en kijkt samen met de cliënt welke ondersteuning het

best past. Hierbij wordt gewerkt vanuit het principe van positieve gezondheid, waarbij het algehele welzijn – fysiek, mentaal én sociaal – centraal staat. Door toeleiding naar passende activiteiten of psychosociale ondersteuning wordt gestreefd naar het versterken van eigen regie en het verbeteren van het algeheel welbevinden. Vanaf februari 2025 houdt Welsun wekelijks op 3 huisartsenlocaties in Landgraaf een spreekuur waar hulpvragers laagdrempelig kunnen inlopen voor ondersteuning of advies.

Welzijnscoaches

Voor de Kernaanpak Welzijn op Recept als onderdeel van het transformatieplan PlusWijken is ter uitbreiding van het project op zoek gegaan naar een welzijnscoach die aan de slag gaat met deze interventie. Hierbij werkt de welzijnscoach nauw samen met huisartsen en andere professionals in de wijk aan het versterken van het welbevinden van de inwoners. Een welzijnscoach helpt mensen hun welzijn te bevorderen door persoonlijke begeleiding, het versterken van zelfredzaamheid en het vinden van passende sociale activiteiten of dagbesteding. Welzijnscoaches werken vaak in een kortdurende traject van 5 tot 7 gesprekken, waarin ze samen met de cliënt zoeken naar passende oplossingen en activiteiten. Ze gebruiken coachende technieken zoals motiverende gespreksvoering en habitstacking om gedragsverandering op een duurzame manier te ondersteunen. Het gaat niet om het over nemen van taken, maar om het versterken van de eigen mogelijkheden van de cliënt. De start van de Pluswijk en welzijncoaches staat gepland op 1 januari 2026, op twee huisartsen-locaties in Landgraaf (Schaesberg). Een welzijnscoach, ook wel dagbestedings- of vitaliteitscoach genoemd, richt zich op het verbeteren van het mentale, fysieke en sociale welzijn van cliënten. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het omgaan met stress, verlies van werk, eenzaamheid, echtscheiding of rouwverwerking. De coach ondersteunt cliënten bij het vinden van zinvolle activiteiten, vrijwilligerswerk of sociale contacten, waardoor zij meer regie over hun leven krijgen en hun zelfredzaamheid vergroten.

2.15. Taalschool de WereldDelen

Kinderen die Nederlands niet als eerste taal spreken hebben een achterstand ten opzichte van Nederlandstalige kinderen. Taalschool de WereldDelen is een school voor NT2-kinderen van 4 t/m 12 jaar. De school heeft tot doel deze groep kinderen te helpen met het inlopen van de taalachterstand en te integreren binnen het reguliere basisonderwijs. Welsun neemt deel aan de integrale samenwerking samen met de gemeente Landgraaf, de taalschool, Movare, team Jeugd en JenS. Zij sluit aan bij het Knoop-puntoverleg, indien nodig. Het Knooppuntoverleg is een multidisciplinair casuïstiekoverleg tussen professionals in de kinderopvang, onderwijs en netwerkpartners én de (aanstaande) ouders over steun op maat. Het is bedoeld om een integraal beeld te verkrijgen van het kind en zijn leefomgeving, het vaststellen van de ondersteuningsbehoeften en snel de best passende steun of hulp voor het gezin beschikbaar te maken.

2.16. Veilig Thuis/Triage-overleg

De vraag naar casusregie in de ketensamenwerking blijft toenemen en vooral de nazorg speelt een belangrijkere rol. Welsun sluit wekelijks aan bij het triage-overleg met Veilig Thuis, de gemeente en JenS waar casuïstiek wordt besproken over geweld in afhankelijkheid relaties. Het betreft meldingen vanuit politie/veilig thuis/anonieme meldingen of vanuit de spoedeisende hulp. Casussen worden direct naar het AMW verwezen vanuit het triage-overleg, of indirect in een later stadium nadat Team Jeugd of JenS eerst is gestart, Veilig Thuis onderzoek heeft gedaan, of als nazorg om te monitoren. We bemerken nog steeds een toename in complexiteit en hierdoor is er een intensieve ondersteuning met ketenpartners noodzakelijk. Dit zien we met name rondom vraagstukken waarbij sprake is van geweld en waarbij de veiligheid in het gedrang komt. In toenemende mate raakt Welsun betrokken bij casussen waarbij sprake is van drank en of middelen gebruik en waarbij de veiligheid van met name vrouwen, eventueel met kinderen, in gevaar komt. Gezien de krapte van de woningmarkt zijn mensen vaak noodgedwongen om bij elkaar te blijven, met alle

gevolgen van dien. De afgelopen jaren zijn er afspraken gemaakt tussen de gemeente Landgraaf en Veilig Thuis. Voor de aanpak van de Veilig Thuiszaken binnen Welsun is een interne handleiding geschreven. Het aantal adviesvragen en meldingen bij Veilig Thuis blijft onverminderd stijgen. Door deze toename heeft Veilig Thuis het drukker gekregen. Om de oplopende werkdruk te compenseren is er geïnvesteerd in het uitbreiden van de samenwerking en zijn samenwerkingsafspraken aangepast.

Het maatschappelijk werk ondersteunt bij het opstellen van een veiligheidsplan (12 stappenplan) en bij het vinden van passende hulp en ondersteuning. Ook kan zij door Veilig Thuis worden ingezet om te ondersteunen bij zorgmijders. Vanuit een outreachende rol brengt het maatschappelijk werk het systeem in kaart brengen en tracht zij een beeld te krijgen van hun leefsituatie. Zij heeft een ondersteunende rol bij de plaatsing van mensen naar een Blijf van Mijn lijf locatie of de aanvraag van een aware-kastje zodat men kan alarmeren indien nodig. Dit maakt de begeleiding extra complex en vraagt extra tijdsinvestering van het maatschappelijk werk.

2.17. Samen voor veiligheid

Veel organisaties die te maken hebben met huiselijk geweld en Kindermishandeling zijn getraind in de methodiek van het 12-stappenplan. Het doel van dit plan is het implementeren van een effectieve aanpak om huiselijk geweld en kindermishandeling eerder en beter te stoppen. Hierdoor gaan alle ketenpartners vanuit eenzelfde visie en taal aan de slag. Landgraaf doet mee aan een pilot. Hiervoor hebben in 2025 net als in 2024 al bijeenkomsten plaatsgevonden om af te stemmen hoe dit binnen de gemeente vormgegeven gaat worden samen met de gemeente, Veilig Thuis en Welsun. Daarnaast vinden er overleggen plaats om te bekijken hoe binnen iedere organisatie een aandacht functionaris Samen voor Veiligheid kan worden toegewezen en welke taken hierbij komen kijken. Ongeveer 4-5 keer per jaar vindt er intervisie plaats rondom de huiselijk geweldaanpak ‘Samen voor Veiligheid’ met ketenpartners uit het werkveld. De betrokken medewerkers van Welsun sluiten hierbij aan. Medewerkers van Welsun zijn getraind in het gebruik van de meldcode. In het kader van Veilig Thuis/Veiligheidshuis en het vroegtijdig signaleren van mogelijke vormen van huiselijk geweld, hebben de betrokken medewerkers van het AMW een (online) scholing “De Meldcode”.

2.18. Wet tijdelijk Huisverbod

Met het huisverbod in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod kunnen vermoedelijke veroorzakers van huiselijk geweld tijdelijk (10 dagen) uit huis geplaatst worden om escalatie van geweld te voorkomen en een periode van rust te creëren. Als het noodzakelijk is kan deze periode nog verlengd worden met 18 dagen. De casemanager van Welsun blijft 1 jaar betrokken. Welsun heeft het samenwerkingsconvenant (samenwerking tussen ketenpartners in Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad) ondertekend. Met dit samenwerkingsconvenant worden afspraken rondom de samenwerking tussen verschillende partijen in het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad geformaliseerd en vastgelegd. Dit convenant is van toepassing op de gehele werkwijze tussen de partijen in het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, waaronder Welsun. Het maatschappelijk werk speelt een belangrijke rol bij een tijdelijk huisverbod. In de rol als casemanager ondersteunt zij slachtoffers van huiselijk geweld bij het opstellen van een veiligheidsplan. Daarnaast begeleidt het maatschappelijk werk slachtoffers bij het vinden van passende hulp en ondersteuning. Zij kan tevens een ondersteunende rol bieden bij het zoeken van specialistische ondersteuning voor de vermoedelijke veroorzaker. Het doel hiervan is om herhaling van het huiselijk geweld te voorkomen. In de begeleiding van het slachtoffer wordt beoordeeld of extra maatregelen nodig zijn (zoals alarm of opvang, signaleren van stress, angst of trauma en doorverwijzen naar passende hulp, uitleg over rechten, procedures en wat te doen bij overtreding van het huisverbod en eventueel traject inzetten richting zelfstandigheid of verdere begeleiding. In de begeleiding voor de vermoedelijke veroorzaker wordt uitleg gegeven over de duur en voorwaarden en consequenties van het huisverbod, contact leggen met

hulpverlening (zoals Veilig Thuis of GGZ) gericht op gedragsverandering en herhaling voorkomen, controleren of de dader zich aan het contact- en locatieverbod houdt en werken aan perspectief op veilige terugkeer of alternatieve woonplek. Het aantal huisverboden is in 2025 niet toegenomen. De complexiteit van huisverboden lijkt wel toe te nemen. Hierdoor heeft Welsun vaker te maken met het justitiële kader. Dit vraagt een intensieve inzet van het maatschappelijk werk. Zowel op het gebied van casemanagement alsook het bieden van acute en kortdurende psychosociale hulp bij crisissituaties. Zij analyseren de situatie, regelen acute zaken, dragen zorg voor adequate vervolghulpverlening en zorgvragen voor de overdacht naar reguliere hulpverlening.

2.19. Stadsdeelteams/MEL

Welsun is sinds 2023 actief betrokken bij de stadsdeelteams en sluit binnen iedere stadskern wekelijks aan. Door ervaringen uit het verleden is gebleken dat deze overleggen zeer zinvol zijn. Casussen worden besproken en (samen) opgepakt. De samenwerking wordt hierdoor versterkt en professionals weten elkaar sneller te vinden. Er wordt gesproken over casuïstiek en over de trends die we in de verschillende kernen zien: wat zien we waar terug en vooral ook, waar is behoefte aan. Het maatschappelijk werk is gericht op het bieden van laagdrempelige, vrij toegankelijke hulpverlening. Zij is gericht op de eigen kracht en het benutten van het netwerk. Voor de begeleiding van het voorliggend veld is geen indicatie nodig. Mensen kunnen eerder worden gezien en gehoord doordat signalen eerder worden opgepakt wordt voorkomen dat situaties verergeren. De inzet van het maatschappelijk werk kan een goede aanvulling zijn op een WMO-voorziening wanneer die wordt verleend. Het maatschappelijk werk kan meedenken, ondersteuning bieden bij bijvoorbeeld het regelen van praktische zaken, het helpen bij het coördineren van de zorg voor de cliënt, het toe leiden naar algemene voorzieningen; denk aan de huiskamers, etc. Voorbeelden zijn de trainingen die worden opgestart en de verschillende activiteiten die georganiseerd worden in Landgraaf.

2.20. Care Cure en Community overleg

Sinds 2022 neemt Welsun deel aan het gemeente-overstijgend overleg Care Cure & Community Landgraaf Brunssum. Dit overleg tussen partners gemeente, de ggz (Lionarons/Mondriaan Zorggroep), Samenkracht Brunssum, POH-ggz, Wmo, Welsun vindt 3 x per jaar plaats. Even als het voorgaande jaar is Welsun een vaste partner van dit overleg. Doel van het overleg is het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen cure en care op het gebied van ggz. Het is belangrijk om ook de verbinding met het voorliggend veld te zoeken. Professionals blijken nog steeds onvoldoende op de hoogte van hun eigen sociale kaart en blijkt het overzicht van wat er allemaal beschikbaar is op het gebied van hulpverlening binnen het voorliggend veld ontoereikend. Ook de inwoners weten dit niet altijd. Hierdoor wordt er mogelijk onvoldoende gebruik gemaakt van het beschikbaar aanbod van het voorliggend veld. De insteek van het overleg Care Cure & Community Landgraaf Brunssum is korte lijnen en snelle bereikbaarheid. De onderlinge verbinding tussen zorgaanbieders in het belang van de cliënt. Elkaar informeren over nieuwe ontwikkelingen. Het bespreken van knelpunten in de samenwerking. Casuïstiek bespreking met mogelijk het overbruggen van de wachtlijsten in de GGZ, het uitbreiden van de kennis rondom de sociale kaart. Maatschappelijk werkers signaleren vaak (ernstige) problematiek in de thuissituatie maar missen de expertise om crises te voorkomen.

Het risico bestaat dat vanwege de lange wachtlijsten veel cliënten (alvast) naar het voorliggend veld verwezen moeten worden. Hier ontbreekt echter ook de ggz-expertise. Er is dan ook gesproken over de mogelijkheden van ggz-consultatie voor sociaal domein en voorliggend veld. Dit wordt nu verder uitgewerkt.

2.21. KOTA

Binnen de kinderopvangtoeslagenaffaire is Welsun verantwoordelijk voor het schrijven van het plan van aanpak m.b.t. de brede ondersteuning. Dit wordt uitgevoerd door 2 medewerkers van het AMW. Naast het voeren van de gesprekken en het schrijven van de plannen is Welsun ook bezig met een verdiepingsslag te maken rondom het thema, zodat we de cliënt zo duidelijk mogelijk informatie kunnen geven.

In november 2024 is gestart met het lotgenotencontact. Dit wordt één keer per maand georganiseerd. Het doel van zo'n contact is: Herkenning, erkenning en bewustwording, uitwisseling van ervaringen en kennis, mogelijkheid om vragen of signalen door te geven aan betrokken instanties. In juni 2025 is dit gestopt omdat er centraal in Heerlen een logenotencontactbijeenkomst georganiseerd werd waar de lotgenoten zijn aangesloten.

2.22. Verwachting 2026

We verwachten een toename van het aantal hulpvragen in 2026 in vergelijking met het aantal hulpvragen in 2025. Welsun ziet de zorgvragen van cliënten veranderen. Het afgelopen jaar meldden zich relatief meer mensen met complexe problematiek. We zien een toename in cliënten met vragen die zich uitstrekken over verschillende levensgebieden. Door het oplopen van de wachtlijsten bij o.a. psychologen, forensische psychologie en andere organisaties stagneert doorverwijzing van casuïstiek. Cliënten blijven langer in begeleiding bij het AMW. Maatschappelijk werkers signaleren vaak (ernstige) problematiek in de thuissituatie. Het komt regelmatig voor dat vanwege de lange wachtlijsten veel cliënten (alvast) naar het voorliggend veld verwezen moeten worden. Hier ontbreekt echter ook de ggz-expertise. Dit maakt de begeleiding extra complex en vraagt extra tijdsinvestering. De aanpak in de hulpverlening en samenwerking met de professionele ketenpartners blijft prioriteit. In nauw overleg met ketenpartners wordt geprobeerd te voorkomen dat de problemen van de cliënt verergeren en deze verder afglijdt. De situatie van de cliënt wordt gestabiliseerd, om van daaruit te werken aan een verbetertraject. Er is dan ook gesproken over de mogelijkheden van ggz-consultatie voor sociaal domein en voorliggend veld. Met de consultatiefunctie ggz kunnen professionals in het sociaal domein makkelijker advies inwinnen bij de ggz. Het kan onder meer gaan om vragen over diagnostiek, advies over verdere aanpak van begeleiding of terugvalpreventie of de omgang met een cliënt in een bepaalde situatie. De consultatie helpt problematiek sneller te doorgronden, voorkomt onnodige verwijzingen naar de ggz en helpt zo uiteindelijk bij het terugdringen van de wachtlijsten in de ggz.

Binnen het welzijnswerk zal in 2026 actiever gewerkt gaan worden aan het versterken van een inclusieve samenleving. Door laagdrempelige ondersteuning, ontmoeting en activiteiten is ingezet op meedoen voor iedereen, ongeacht achtergrond, leeftijd of beperking. Samen met inwoners van Landgraaf en partners zullen verdere initiatieven opgezet worden die sociale verbinding stimuleren Sociale Wifi, eenzaamheid tegengaan en gelijke kansen bevorderen. Ook binnen Welsun wordt gewerkt aan een integrale aanpak van AMW, Schuldhulpverlening, Maatschappelijke begeleiding, Ouderenwerk en het Buurtopbouwwerk. Dit zal steeds belangrijker worden in verband met de inclusieve samenleving.

KENGETALLEN ALGEMEEN MAATSCHAPPELIJK WERK

	2023	2024	2025
Regulier AMW	501 (waarvan doorlopend 165)	435 (waarvan doorlopend 161)	360 (waarvan doorlopend 155)
Triage Veilig Thuis	63	74	78
Tijdelijke huisverboden	14	5	8
Korte contacten	145	46	94
KOTA	-	11	5
Welzijn op Recept	-	-	124
IDO	-	-	31

OUDEREN WERK

3. Ouderenwerk

In 2025 heeft het ouderenwerk binnen Welsun een duidelijke inhoudelijke en organisatorische ontwikkeling doorgemaakt. Maatschappelijke ontwikkelingen zoals de toenemende vergrijzing, het langer zelfstandig blijven wonen van ouderen, de toename van alleenwonende ouderen, de digitalisering van dienstverlening en de afname van traditionele sociale netwerken zorgen voor een structureel groeiende en steeds complexere vraag naar ondersteuning bij meervoudige hulpvragen.

Uit recente cijfers en prognoses van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat de vergrijzing in Limburg, structureel sterker doorzet dan in de rest van Nederland. In 2025 ligt het aandeel 65-plussers in Limburg rond de 24 à 25%. Daarmee kent de regio een relatief hoog vergrijzingsniveau ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Het CBS prognosticeert dat het aandeel 65-plussers in Limburg verder zal toenemen richting circa 30% rond 2035, met name in Zuid-Limburg. Vooral de groep 80-plussers groeit sterk, wat wijst op een zogenoemde dubbele vergrijzing waarbij niet alleen het aantal ouderen toeneemt, maar ook de gemiddelde leeftijd binnen deze groep stijgt.

Deze ontwikkeling maakt dat de “grijze druk” structureel toeneemt: er zijn relatief steeds minder mensen in de werkzame leeftijd beschikbaar om een groeiende groep ouderen te ondersteunen. In Limburg is deze verhouding ongunstiger dan gemiddeld in Nederland, onder andere door demografische krimp en het vertrek van jongere bevolkingsgroepen.

Deze demografische ontwikkeling heeft directe gevolgen voor de druk op zowel de formele zorg als het voorliggend veld. Zorgprofessionals, huisartsen, wijkverpleging en welzijnsorganisaties krijgen te maken met een toenemende instroom van ouderen met complexe en meervoudige problematiek. Tegelijkertijd neemt de capaciteit in zorg en ondersteuning niet in hetzelfde tempo toe, waardoor wachttijden en druk op de keten verder oplopen. Hierdoor wordt de rol van met name ouderenmaatschappelijk werk steeds belangrijker als algemene voorziening in het voorliggend veld.

Daarnaast is zichtbaar dat het sociale netwerk van ouderen kleiner wordt. Door het wegvallen van partners, vrienden en familieleden, kleinere gezinnen, individualisering en grotere geografische spreiding van families neemt de informele ondersteuning af. Ook mantelzorgers staan steeds vaker onder druk door de combinatie van werk, gezin en zorgtaken. Hierdoor wordt het eigen netwerk minder vanzelfsprekend als vangnet, waardoor ouderen vaker afhankelijk worden van professionele ondersteuning en gemeentelijke voorzieningen.

Tegelijkertijd wordt zichtbaar dat signalen van kwetsbaarheid steeds vaker afkomstig zijn uit een breed netwerk rondom de oudere. Naast formele verwijzers zoals huisartsen, POH en de gemeente, spelen ook familieleden, burens, vrijwilligers en ontmoetingsplekken zoals buurthuizen en huiskamers een belangrijke rol in het signaleren van problematiek. Dit benadrukt het belang van een sterke lokale infrastructuur en een goed functionerend voorliggend veld.

Binnen deze context is sprake van een verschuiving van vrijwilligersgericht werken naar een intensievere professionele inzet bij complexe psychosociale, financiële en veiligheidsvraagstukken. Vrijwilligers blijven van grote waarde in het bieden van laagdrempelig contact, signalering en sociale ondersteuning, terwijl professionals zich richten op casusregie, analyse en interventie bij complexe problematiek.

3.1. Vrijwilligers

In 2025 waren acht vrijwilligers actief binnen het ouderenwerk, waarbij zij samen een belangrijke bijdrage leverden aan preventie, welzijn en vroeg signalering van kwetsbaarheid bij ouderen.

Vijf vrijwilligers voerden preventieve huisbezoeken uit bij inwoners die 85 jaar werden. Deze huisbezoeken hebben een sterk preventief en signalerend karakter. Ouderen ervaren deze bezoeken als waardevol omdat zij in een laagdrempelig gesprek hun situatie kunnen bespreken en zich gehoord voelen. Er wordt gekeken naar meerdere leefgebieden zoals gezondheid, wonen, mobiliteit, sociale contacten, financiën en digitale vaardigheden. Hierdoor ontstaat vroegtijdig inzicht in mogelijke kwetsbaarheden zoals eenzaamheid, beginnende zorgafhankelijkheid of afnemend netwerk.

Drie vrijwilligers boden ondersteuning bij administratieve en praktische vragen, zoals hulp bij formulieren, post, digitale overheid, aanvragen van voorzieningen en eenvoudige financiële administratie. Door de toenemende digitalisering van overheidsdiensten is deze ondersteuning steeds belangrijker geworden. Het voorkomt dat ouderen rechten mislopen of vastlopen in complexe administratieve processen.

3.2. Professionele inzet

De professionele maatschappelijk werkers ouderen zijn verantwoordelijk voor complexe casuïstiek, casusregie, risicotaxatie en samenwerking met ketenpartners. Zij werken intensief samen met huisartsen, POH, gemeente en andere betrokken partijen.

De instroom van casussen vindt grotendeels plaats via deze formele partners, aangevuld met signalen vanuit familie en het informele netwerk, zoals burens, vrijwilligers en medewerkers van buurthuizen en huiskamers. Hierdoor ontstaat een breed en vroegtijdig beeld van kwetsbaarheid binnen de doelgroep.

De inzet van professionals richt zich op:

- ✓ Vroegtijdige signalering en aanpak van psychosociale problematiek zoals eenzaamheid, rouw, depressieve klachten en mantelzorgbelasting.
- ✓ Signalering en aanpak van onveilige situaties en ouderenmishandeling conform de meldcode, in nauwe samenwerking met ketenpartners.
- ✓ In 2025 zijn in twee situaties cliënten vanwege acute onveiligheid uit de thuissituatie gehaald en ondergebracht in een logeerkamer en een Blijf van mijn Lijf-opvang. Vanuit deze situaties is verdere begeleiding ingezet.
- ✓ Toenemende signalering van dementie en cognitieve achteruitgang. In deze casussen wordt steeds vaker samengewerkt met dementiecoaches, waarbij sprake is van gezamenlijke begeleiding en warme overdracht.
- ✓ Vertaling van signalen uit de praktijk naar beleidsmatige verbeterpunten binnen het sociaal domein.

De samenwerking tussen vrijwilligers en professionals vormt een effectief netwerk: vrijwilligers signaleren laagdrempelig, terwijl professionals ingrijpen bij complexere situaties. Dit bevordert de veiligheid, sociale participatie en het welzijn van ouderen.

KENGETALLEN OUDERENWERK

	2023	2024	2025
Aantal huisbezoeken 85-jarigen	180	186	180
Nieuwe casussen	239	203	183
Cliënten uit voorgaande jaren	60	84	47
Korte contacten	-	-	59
Welzijn op Recept	-	-	36
IDO	-	-	54

3.3. Outreachend werken

Binnen het ouderenwerk is outreachend werken door de maatschappelijk werkers een essentieel onderdeel van de werkwijze. Professionals zijn niet uitsluitend afhankelijk van aanmeldingen, maar zoeken actief contact met ouderen in hun leefomgeving. Dit gebeurt door middel van huisbezoeken, het geven van presentaties in 55-plus wooncomplexen, Parkinsonvereniging, huiskamers en tijdens vitaliteitsdagen, en door aansluiting bij bestaande netwerken en ontmoetingsplekken in de wijk.

Het doel van outreachend werken is het verlagen van drempels tot ondersteuning, het opbouwen van vertrouwen en het bereiken van ouderen die zelf minder snel hulp vragen. Juist binnen deze doelgroep is sprake van verborgen problematiek, zoals eenzaamheid, beginnende cognitieve achteruitgang, financiële zorgen of onveilige thuissituaties, die zonder actieve benadering vaak onopgemerkt blijven.

Outreachend werken sluit nauw aan bij de signalen die binnenkomen vanuit huisartsen, praktijk-ondersteuners, gemeente, familie en het informele netwerk in de wijk. Door deze signalen actief op te volgen en eropaf te gaan, ontstaat sneller zicht op de daadwerkelijke situatie van ouderen en kan ondersteuning eerder en passender worden ingezet.

Binnen deze werkwijze wordt intensief samengewerkt met ketenpartners zoals huisartsen, wijkverpleging, Wmo-consulenten, woningcorporaties en welzijnsorganisaties. Daarnaast wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van informele netwerken, waaronder vrijwilligers, buurtinitiatieven en ontmoetingsplekken. Deze samenwerking maakt het mogelijk om signalen te delen, gezamenlijk op te trekken en ondersteuning integraal vorm te geven.

Door outreachend te werken worden problemen in een eerder stadium gesignaleerd en kan escalatie worden voorkomen. Tegelijk draagt deze werkwijze bij aan het versterken van het vertrouwen van ouderen in ondersteuning en aan een betere aansluiting tussen vraag en aanbod binnen het sociaal domein.

3.4. Maatschappelijke ontwikkelingen en kwetsbaarheid

Veranderingen in de samenleving, zoals de toenemende vergrijzing en een stijgende levensverwachting, leiden tot een groeiende groep kwetsbare ouderen met complexe en meervoudige ondersteuningsvragen. Vaak is er sprake van een combinatie van medische, sociale, psychische en financiële problematiek, die elkaar onderling versterken.

Binnen de doelgroep ouderen ontstaat maatschappelijke kwetsbaarheid onder andere door het kleiner worden van sociale netwerken, het wegvallen van partners en leeftijdsgenoten, beperkte mobiliteit, toenemende afhankelijkheid van zorg en toenemende digitalisering van dienstverlening. Ook spelen beginnende cognitieve achteruitgang, eenzaamheid en verminderde zelfredzaamheid een steeds grotere rol.

Deze samenhang van factoren kan leiden tot een afname van regie over het eigen leven en een toenemende druk op zowel informele netwerken als professionele zorg. Hierdoor wordt het risico op isolatie, escalatie van problematiek en (zorg)afhankelijkheid groter.

Het ouderenwerk vervult een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van deze kwetsbaarheid. Doordat er sprake is van een laagdrempelige toegang zonder indicatie, kunnen ouderen snel worden bereikt en ondersteund. Dit maakt het mogelijk om in een vroeg stadium passende hulp in te zetten, samen te werken met ketenpartners en verdere verergering van problematiek te voorkomen.

3.5. Meldingen

Het steunpunt (mail, telefonisch) van Welsun is het centrale meldpunt voor signalen rondom ouderenproblematiek. Meldingen komen binnen via inwoners, familieleden, huisartsen, wijkteams en ketenpartners.

Er is een duidelijke toename van complexe, meervoudige problematiek waarbij meerdere domeinen tegelijk spelen zoals zorg, wonen, financiën, sociale relaties en veiligheid. Hierdoor worden hulpvragen intensiever en langduriger van aard.

Professionals analyseren meldingen en bepalen passende interventies: van lichte ondersteuning en advies tot intensieve casusregie of crisisinterventie. Door deze aanpak wordt escalatie voorkomen en wordt het sociale netwerk van ouderen versterkt.

3.6. Welzijn op Recept

Binnen het maatschappelijk werk ouderen is Welzijn op Recept verder ontwikkeld als belangrijk onderdeel van de samenwerking tussen zorg en welzijn. Het uitgangspunt van deze werkwijze is om ouderen met niet-medische hulpvragen op de juiste plek passende ondersteuning te bieden. Niet iedere hulpvraag vraagt om medische zorg; een deel van de klachten hangt samen met factoren zoals eenzaamheid, verlieservaringen, verminderde sociale contacten of afnemende zelfredzaamheid.

In deze aanpak werken huisartsen en praktijkondersteuners nauw samen met het ouderenwerk van Welsun. Door deze samenwerking kunnen ouderen met psychosociale en welzijnsgerelateerde klachten laagdrempelig worden doorverwezen naar het ouderenwerk als alternatief of aanvulling op medische zorg.

Binnen deze trajecten voert de maatschappelijk werker een verdiepend gesprek, waarbij de hulpvraag, leefomgeving, sociale context, interesses en mogelijkheden in kaart worden gebracht. Samen met de

oudere wordt gekeken welke ondersteuning het best aansluit, zoals begeleiding, groepsaanbod, vrijwilligerscontact, praktische ondersteuning of deelname aan activiteiten in de wijk.

Er wordt gewerkt vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid, waarbij niet alleen klachten centraal staan, maar juist ook het dagelijks functioneren, zingeving, meedoen en eigen regie.

Sinds 2025 is de maatschappelijk werker ouderen structureel aanwezig binnen twee huisartsenpraktijken, waar wekelijks een dagdeel spreekuur wordt gehouden. Hierdoor is de samenwerking met de eerstelijnszorg versterkt en kunnen signalen sneller worden opgepakt. Deze inlooppunt maakt de ondersteuning laagdrempelig en zorgt ervoor dat ouderen sneller passende begeleiding ontvangen, waardoor escalatie van problematiek kan worden voorkomen.

3.7. Huisbezoeken

Preventief huisbezoek aan 85-jarige is een essentieel instrument binnen het ouderenwerk. Deze bezoeken hebben een preventieve, signalerende en verbindende functie. Tijdens het huisbezoek wordt breed gekeken naar de leefsituatie van ouderen. Er is aandacht voor gezondheid, zelfredzaamheid, wonen, mobiliteit, sociale contacten en toekomstverwachtingen. Het doel is om vroegtijdig kwetsbaarheid te signaleren en ondersteuning te bieden waar nodig. Ouderen ervaren deze gesprekken als veilig en vertrouwd, waardoor ook minder zichtbare problematiek zoals eenzaamheid of angst sneller bespreekbaar wordt. Daarnaast worden zij geïnformeerd over voorzieningen en activiteiten die hun zelfstandigheid ondersteunen. Signalen uit huisbezoeken worden teruggekoppeld naar professionals, zodat tijdig opvolging kan plaatsvinden en zwaardere zorg kan worden voorkomen.

3.8. Samenwerking

De samenwerking en afstemming met huisartsen en praktijkondersteuners (POH) vormt een essentieel onderdeel van het ouderenwerk binnen Welsun. Maatschappelijk werkers nemen structureel deel aan meerdere Multidisciplinaire Overleggen (MDO's) binnen diverse huisartsenpraktijken in Landgraaf. Deze overleggen vinden maandelijks tot tweewekelijks plaats en zijn gericht op het integraal bespreken van casuïstiek en het bieden van passende ondersteuning aan ouderen met meervoudige problematiek. Welsun is binnen deze MDO's een vaste ketenpartner, samen met onder andere huisartsen, POH, wijkverpleging, ouderenzorg, ggz en andere betrokken zorg- en welzijnsorganisaties. Door deze structurele samenwerking worden signalen vroegtijdig opgepakt en kan snel worden afgestemd welke ondersteuning het meest passend is, zowel binnen het medische als het sociale domein. De samenwerking met huisartsenpraktijken wordt verder versterkt door de toenemende positionering van het ouderenwerk binnen de eerstelijnszorg. Hierdoor wordt de onderlinge samenwerking intensiever en ontstaat er meer ruimte voor gezamenlijke analyse, afstemming en preventieve inzet. Er wordt steeds nauwer samengewerkt met praktijkondersteuners, waaronder de POH-GGZ en dementiecoaches. Deze samenwerking krijgt steeds meer vorm binnen de dagelijkse praktijk, waarbij casussen gezamenlijk worden opgepakt en waar nodig warme overdracht plaatsvindt.

3.9. Resultaten

In 2025 heeft het ouderenwerk aantoonbaar bijgedragen aan het welzijn en de veiligheid van ouderen.

- ✓ Huisbezoeken hebben geleid tot vroegsignalering en versterking van contact met ouderen.
- ✓ Vrijwilligers hebben bijgedragen aan signalering vanuit de wijk en het verminderen van eenzaamheid.
- ✓ Nieuwe casussen zijn grotendeels ontstaan vanuit signalen van huisartsen, POH, gemeente, familie en de wijk.
- ✓ In 2 situaties is direct ingegrepen in verband met een onveilige thuissituatie.
- ✓ Er is een toename zichtbaar van dementie en samenwerking met dementiecoaches.
- ✓ Door samenwerking met formele en informele netwerken is ondersteuning effectiever geworden.

3.10. Verwachting 2026

De verwachting is dat signalen van kwetsbaarheid steeds vaker vanuit een combinatie van formele en informele netwerken zullen komen. Dit vraagt om blijvende investering in samenwerking met huisartsen, gemeente en wijkgerichte voorzieningen zoals buurthuizen en huiskamers. De complexiteit van casuïstiek zal verder toenemen, waardoor de vraag naar integrale ondersteuning groeit.

Welsun blijft inzetten op een sterke combinatie van preventie, vroeg signalering en samenwerking, zodat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig, veilig en met kwaliteit van leven thuis kunnen blijven wonen.

SCHULD HULP VERLENING

4. Schuldhulpverlening

4.1. Inleiding

De schuldenproblematiek in Nederland blijft een hardnekkig en groeiend maatschappelijk vraagstuk. Steeds meer mensen, zowel met lage als middeninkomens, hebben moeite om financieel rond te komen. Stijgende kosten van levensonderhoud, hoge energielasten en de toenemende complexiteit van financiële en digitale dienstverlening spelen hierin een belangrijke rol. Schulden staan bovendien zelden op zichzelf, maar hangen vaak samen met andere problematiek, zoals psychische klachten, werkloosheid en sociale uitsluiting.

In Nederland is Schuldhulpverlening een wettelijke taak van gemeenten. Op grond van de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteunen van inwoners met financiële problemen. Sinds 1 januari 2021 is deze wet uitgebreid met mogelijkheden voor vroegsignalering. Hierbij mogen onder andere woningcorporaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers betalingsachterstanden melden bij de gemeente, zodat tijdig hulp kan worden aangeboden en escalatie van schulden wordt voorkomen.

De uitvoering van Schuldhulpverlening vindt plaats in nauwe samenwerking met lokale partners, zoals welzijnsorganisaties, kredietbanken, woningcorporaties en vrijwilligersorganisaties. In de gemeente Landgraaf vervult Welsun de regiefunctie op uitvoeringsniveau. In samenwerking met de Kredietbank Limburg (KBL) wordt gewerkt volgens een integrale benadering, waarin financiële ondersteuning wordt gecombineerd met agogische en psychosociale begeleiding. Deze aanpak is essentieel, omdat duurzame oplossingen vaak pas mogelijk zijn wanneer ook onderliggende problematiek wordt aangepakt.

Binnen de Schuldhulpverlening worden verschillende trajecten onderscheiden, zoals minnelijke schuldregelingen, wettelijke schuldsanering (WSNP) en saneringskredieten. Sinds juli 2023 is de looptijd van zowel minnelijke als wettelijke trajecten verkort van 36 naar 18 maanden. Hoewel deze verkorting de drempel voor cliënten verlaagt, roept dit tegelijkertijd vragen op over de bereidheid van schuldeisers om met lagere terugbetalingen akkoord te gaan.

Naast curatieve hulp krijgt preventie een steeds belangrijkere rol. Instrumenten zoals vroegsignalering, budget coaching, voorlichting en de inzet van vrijwilligers dragen bij aan het voorkomen van problematische schulden. Tegelijkertijd blijft maatwerk noodzakelijk, aangezien iedere schuldsituatie uniek is.

Dit jaarverslag beschrijft hoe de gemeente Landgraaf, samen met Welsun en KBL, in 2025 verder heeft gebouwd aan een toegankelijke, efficiënte en mensgerichte Schuldhulpverlening. Ondanks de toenemende complexiteit van de problematiek wordt door middel van intensieve samenwerking, korte lijnen en een sterke focus op zelfredzaamheid gewerkt aan duurzame oplossingen voor inwoners.

4.2. Organisatie van de Schuldhulpverlening

Ook in 2025 heeft de gemeente Landgraaf ervoor gekozen de regiefunctie op uitvoeringsniveau bij Welsun te beleggen. Hierbij wordt uitgegaan van een brede benadering van Schuldhulpverlening, waarin financiële, agogische en preventieve ondersteuning integraal worden aangeboden. Door deze regierol bij het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) te positioneren, wordt een belangrijke stap gezet richting integrale hulpverlening. Tijdens de intake wordt breed gekeken naar alle leefgebieden van de cliënt. Aan de hand van een gezamenlijke checklist van Welsun en KBL wordt beoordeeld of de benodigde documenten aanwezig zijn en hoe ernstig de financiële problematiek is. Indien sprake is van stabiele en saneerbare schulden,

wordt de cliënt doorverwezen naar KBL voor een schuldregelingstraject. Welsun blijft waar nodig betrokken bij het completeren van dossiers en het ondersteunen bij het verzamelen van benodigde stukken.

4.3. Samenwerking met ketenpartners

Een belangrijk kenmerk van de Schuldhulpverlening in Landgraaf is de intensieve samenwerking met ketenpartners. Door korte lijnen en structureel overleg kunnen complexe vraagstukken efficiënt worden aangepakt. In 2025 is deze samenwerking verder uitgebreid, onder andere door aanwezigheid van Welsun op locatie bij het Mens Ontwikkel Bedrijf (MOB). Daarnaast vinden wekelijks overleggen plaats met partners zoals KBL, ISD BOL en HEEMwonen. Deze samenwerking maakt warme overdrachten mogelijk, waarbij de cliënt centraal staat en zich gehoord en begrepen voelt. Gezamenlijke casusbesprekingen zorgen ervoor dat integraal wordt gekeken naar de behoeften van de cliënt. Een concreet voorbeeld van deze samenwerking is het convenant ter voorkoming van huisuitzettingen. Door vroegtijdige signalering en gezamenlijke inzet wordt geprobeerd huurachterstanden aan te pakken en escalatie te voorkomen. Ook op het gebied van vroegsignalering blijkt deze samenwerking van grote waarde.

4.4. Zorgplicht en vroegsignalering

Wanneer de gemeente via vroegsignalering een melding ontvangt, is zij verplicht om binnen vier weken actief Schuldhulpverlening aan te bieden. In geval van crisismeldingen geldt een reactietermijn van drie werkdagen. De gemeente Landgraaf hanteert een duidelijke prioritering bij huisbezoeken, waarbij onder andere het aantal signalen, de aanwezigheid van minderjarige kinderen en specifieke doelgroepen zoals jongeren worden meegewogen. Maandelijks gaat het om circa 25 dossiers, exclusief crisismeldingen.

Het team Vroegsignalering van Welsun werkt proactief en benadert inwoners actief, onder andere via huisbezoeken. Door vooraf contact op te nemen en huisbezoeken aan te kondigen, wordt de drempel verlaagd en staan inwoners vaker open voor ondersteuning.

4.5. Quickscan

De Quickscan wordt in samenwerking met de afdeling Schuldhulpverlening en de Kredietbank door beiden uitgevoerd. Het is een gezamenlijke analyse om inzicht te krijgen in de financiële situatie van cliënten én de werking van de samenwerking tussen partijen. Het doel is om in korte tijd te bepalen hoe ernstig de schuldsituatie is, welke hulp het meest passend is. Samen kijken ze naar de financiële situatie cliënt (inkomen, schulden, vaste lasten, stabiliteit (is er rust of crisis), zelfredzaamheid (kan iemand zelf stappen zetten of moet er hulp van Maatschappelijk werk ingezet gaan worden? Tevens wordt ook gekeken naar de geschiktheid voor trajecten (bijv. schuldregeling of saneringskrediet). Door de snelle doorverwijzing naar het juiste traject, bijvoorbeeld Budgetbeheer, schuldregeling of saneringskrediet, wordt vertraging voorkomen in de hulpverlening. Er is een goede samenwerking tussen de collega's van de Schuldhulpverlening en de Kredietbank. De lijnen zijn kort, dus ook snel geschakeld omdat KBL drie dagen per week op kantoor van Welsun aanwezig zijn.

4.6. Vrijwilligers en zelfredzaamheid

Vrijwilligers vormen een belangrijk onderdeel van de Schuldhulpverlening. Zij ondersteunen cliënten bij het ordenen van administratie en het verkrijgen van inzicht in inkomsten en uitgaven. Ondanks inspanningen om nieuwe vrijwilligers te werven, blijft het aantal beperkt. Welsun zet daarnaast sterk in op het vergroten van zelfredzaamheid. Cliënten worden gestimuleerd om, waar mogelijk, zelf regie te nemen over hun financiële situatie. Dit draagt bij aan duurzame oplossingen en voorkomt terugval in schulden.

4.7. Ontwikkelingen en knelpunten

In de praktijk blijkt dat de complexiteit van hulpvragen toeneemt. Digitalisering en het verdwijnen van fysieke bankfilialen zorgen ervoor dat een groeiende groep inwoners moeite heeft met het regelen van financiële zaken. Dit leidt tot een grotere vraag naar praktische ondersteuning. Daarnaast blijft energiearmoede een belangrijk aandachtspunt. Stijgende energiekosten en beperkte toegang tot noodfondsen zorgen voor financiële druk bij veel huishoudens. Ook middeninkomens worden steeds vaker geconfronteerd met betalingsproblemen. De verkorting van schuldregelingen naar 18 maanden heeft invloed op de uitvoeringspraktijk. Hoewel trajecten sneller kunnen worden afgerond, is het nog onzeker hoe schuldeisers hiermee omgaan.

KENGETALLEN SCHULDHULPVERLENING

	2023	2024	2025
Doorlopende cliënten	216	442	158
Nieuwe cliënten	154	283	234
Totaal aantal cliënten	370	725	392
Korte contacten	56	454	271
Vroegsignalering	449	1910	2020
Quickscan	-	-	195

4.8. Verwachting 2026

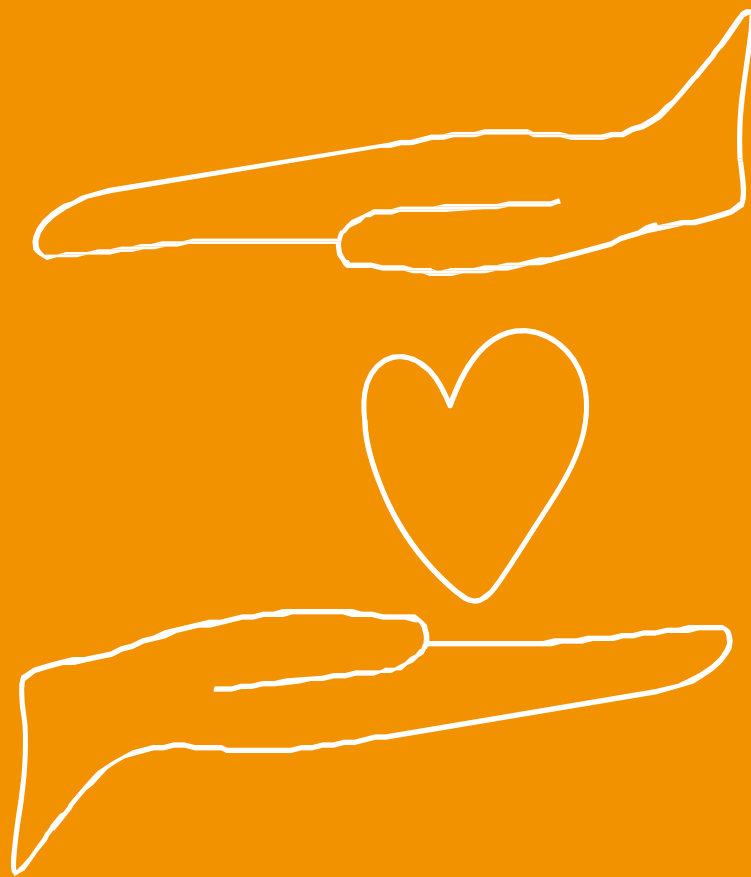
De verwachting is dat de financiële druk op huishoudens in 2026 aanhoudt. Stijgende kosten voor levensonderhoud en energie blijven een belangrijke factor. Hierdoor zal de vraag naar Schuldhulpverlening naar verwachting verder toenemen, met name onder middeninkomens.

Belangrijke aandachtspunten voor de toekomst zijn onder andere:

- ✓ de toenemende complexiteit van problematiek
- ✓ het versterken van integrale samenwerking
- ✓ het verbeteren van digitale toegankelijkheid
- ✓ het werven en behouden van vrijwilligers
- ✓ de doorontwikkeling van vroegsignalering
- ✓ en het bieden van maatwerk bij energiearmoede en stijgende kosten

Door blijvend te investeren in samenwerking, preventie en zelfredzaamheid kan de Schuldhulpverlening ook in de toekomst effectief inspelen op deze uitdagingen.

BUURT OPBOUW WERK

5. Buurtopbouwwerk

5.1. Inleiding

Het buurtopbouwwerk speelt een belangrijke rol in het versterken van de leefbaarheid en betrokkenheid binnen de wijken van Landgraaf. De buurtopbouwwerkers van Welsun fungeren daarbij als verbindende schakels tussen bewoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente. Door deze verschillende partijen met elkaar in contact te brengen en samenwerking te stimuleren, dragen zij bij aan het gezamenlijk aanpakken van sociale en fysieke vraagstukken in buurten en wijken.

Binnen het buurtopbouwwerk staat de kracht van inwoners centraal. Initiatieven ontstaan vaak vanuit de wijk zelf: bewoners signaleren wat er speelt, waar behoeften liggen en welke ideeën er zijn om de buurt te verbeteren. De buurtopbouwwerkers ondersteunen dit proces door bewoners te stimuleren, te begeleiden en waar nodig te verbinden met netwerkpartners of gemeentelijke ondersteuning. Op deze manier worden bewoners gestimuleerd om zelf actief bij te dragen aan hun leefomgeving.

Het buurtopbouwwerk van Welsun richt zich daarmee op het versterken van bewonerskracht, het bevorderen van participatie en het vroegtijdig signaleren van sociale vraagstukken. Door samen te werken met inwoners, organisaties en de gemeente wordt gewerkt aan buurten die leefbaar, veilig en betrokken zijn.

In 2025 heeft het buurtopbouwwerk zich opnieuw ingezet voor sterke, leefbare wijken in Landgraaf. Elke kern heeft een eigen dynamiek en vraagt om een aanpak op maat. Door zichtbaar en laagdrempelig aanwezig te zijn in de buurten en door korte lijnen met sleutelfiguren en verschillende ketenpartners, blijft het buurtopbouwwerk goed op de hoogte van wat er speelt in de wijken. Deze werkwijze zorgt voor vertrouwen, maakt het mogelijk om signalen vroeg op te vangen en helpt om passende oplossingen te vinden. Buurtopbouwwerkers ondersteunen inwoners en initiatieven in de opstartfase, begeleiden waar nodig en stimuleren de inwoners om steeds meer zelf het initiatief te nemen. Er wordt gewerkt volgens het principe: ‘voordoen, samendoen, zelf doen’. Het uiteindelijke doel is dat bewonersgroepen en (buurt)verenigingen zelfstandig verder kunnen in de fase ‘zelf doen’. Zo wordt stap voor stap gewerkt aan meer eigenaarschap, betrokkenheid en samenredzaamheid in de wijken van Landgraaf.

5.2. Focus in 2025

In 2025 lag de focus op het verbinden van inwoners, verenigingen, organisaties en initiatieven in de wijken. De buurtopbouwwerkers vervullen hierin een centrale rol. Zij brengen mensen met elkaar in contact en stimuleren samenwerking tussen verschillende partijen in de wijk.

Samen met inwoners wordt gekeken naar kansen in de buurt en naar manieren om ideeën en plannen uit te voeren. Daarbij wordt ook actief de samenwerking met ketenpartners gezocht. Initiatieven worden waar mogelijk met elkaar verbonden in plaats van los van elkaar uitgevoerd. Hierdoor ontstaat er meer draagvlak en wordt de kans op succesvolle en duurzame initiatieven groter. Er was ook extra aandacht voor het versterken van het contact met inwoners. Een belangrijk middel hiervoor was het organiseren van meer inloopmomenten op verschillende locaties. Door zichtbaar en laagdrempelig aanwezig te zijn, werd het voor inwoners makkelijker om in gesprek te gaan met het buurtopbouwwerk. Tijdens deze momenten konden inwoners terecht met vragen over onder andere welzijn, burgerinitiatieven, vrijwilligerswerk en activiteiten in de wijk. Ook was er ruimte om signalen uit de buurt te delen of ideeën voor nieuwe initiatieven te bespreken. De inloopmomenten droegen bij aan een beter en directer contact met inwoners.

5.3. Buurtverenigingen & de huiskamers

Het buurtopbouwwerk was actief in alle drie de kernen: Schaesberg, Nieuwenhagen en Ubach over Worms. Elke kern heeft meerdere actieve buurtverenigingen en huiskamers. Buurtverenigingen en huiskamers vervullen een belangrijke rol. Zij bieden inwoners een plek waar ontmoeting centraal staat en waar activiteiten voor en door inwoners worden georganiseerd. Hierdoor wordt eenzaamheid verminderd en de sociale samenhang versterkt, wat bijdraagt aan de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid in de wijk.

Het buurtopbouwwerk werkt momenteel vraaggericht en ondersteunt voornamelijk bij concrete vraagstukken. In 2025 werd duidelijk dat veel verenigingen zich actief zijn blijven inzetten en dat ze dit op eigen kracht kunnen, maar dat het soms lastig is om nieuwe vrijwilligers of bestuursleden te vinden. Daarom heeft het buurtopbouwwerk zich ingezet om nieuwe activiteiten te realiseren, inwoners te betrekken en de samenwerking met andere partners te versterken. Op deze manier blijven buurtverenigingen en huiskamers belangrijke plekken voor ontmoeting en betrokkenheid in de wijken.

5.4. Buurtvereniging Schaesberg

Wijkcentrum An de Koel
Huurderbelangenvereniging Achter de Haesen / buurthuis Onger os
Buurtcomité Kochstraat
Bewonersvereniging Achter de Winkel
Huurdersbelangen Baneberg en omgeving
St. bewonersbelangen MIJNbuurt
Buurtvereniging Gravenrode
Wijkvereniging Oud Eikske
Moestuincomplex 't Schoffeltje

5.5. Huiskamerprojecten

A gen Maar
A gen Bruk
Kieskoel
Moltweg

5.6. Buurtverenigingen Nieuwenhagen

Bewoners Belangenvereniging Nieuwenhagen (BBVN)
Wijkcomité Lichtenberg
Bewonersoverleg Bosheide
Belangengroepering Hoefveld
Bewonersvereniging woonwijk Kakert (BWK)
Leven en laten leven

5.7. Huiskamerprojecten

Tichelpoelen 1
Tichelpoelen 2

5.8. Buurtvereniging Ubach over Worms

Wijkvereniging Groenstraat
Dorpsraad Rimborg / Belangenvereniging Rimborg
D'r Bosch (Abdischenbosch en Parkheide)
Buurtbelangenvereniging Lauradorp
Buurtbelangen Waubach / Samen voor Elkaar Waubach
Gezamenlijke activiteit Ubach over Worms
Wijkvereniging Namiddagsche Driessen

5.9. Huiskamerprojecten

De Oase
Salesianenhof
Kerstraat / An de Meshweg
Terwaerdenveldje
An d'r Put

5.10. Ontwikkelingen Huiskamers

Het afgelopen jaar heeft het buurtopbouwwerk zich ingezet om de ontwikkelingen in de Huiskamers te monitoren en ondersteunen. Er zijn regelmatig contactmomenten geweest met de verschillende besturen en met de gemeente en woningcorporaties. Het is gebleken dat de doelgroep met momenten meer ondersteuning nodig heeft en dat zij sneller een beroep doen op Welsun. Veel Huiskamers kampen met afname van leden, bestuursleden die wegens gezondheidsredenen niet meer kunnen deelnemen en een gebrek aan vrijwilligers. Hierdoor is het besluit genomen dat er vanuit het Buurtopbouwwerk een vast contactpersoon is aangesteld die de lopende zaken oppakt met de huiskamers. Tevens is de samenwerking met de woningcorporaties hierin toegenomen. Er worden gezamenlijk acties uitgezet en uitgevoerd.

5.11. Ondersteuning van burgerinitiatieven

Burgerinitiatieven zijn projecten en activiteiten die door inwoners zelf worden opgezet. Ze vormen een belangrijk onderdeel van het buurtopbouwwerk, omdat ze de inwoners met elkaar verbinden en hen actief laten bijdragen aan hun buurt. Het buurtopbouwwerk ondersteunt inwoners waar nodig, bijvoorbeeld bij het organiseren, verbinden met ketenpartners of bij het aanvragen van middelen. Zo dragen burgerinitiatieven bij aan sociale samenhang, betrokkenheid en een veilige, leefbare wijk.

Er zijn dit jaar verschillende initiatieven opgezet, van ontmoetingsactiviteiten en speelplekken tot gezamenlijke projecten met verenigingen en andere organisaties. Een aantal voorbeelden:

5.12. Verbetering speelveld Heiveld

De inwoners van de buurt Oud Nieuwenhagen wilden graag de leefomgeving en de sociale cohesie verbeteren in hun eigen omgeving. Ze wilden het speelveld in het Heiveld een waardevolle en veilige ontmoetingsplek maken voor de gemeenschap. De inwoners wilden de ruimte optimaliseren zodat deze een veilige, aantrekkelijke en multifunctionele plek kon worden voor kinderen, ouders en andere buurtbewoners. Het initiatief werd breed gedragen door de buurt. Er werden handtekeningen opgehaald en een groep vrijwilligers blijft actief betrokken. Het buurtopbouwwerk ondersteunde dit initiatief door middelen aan te vragen bij verschillende fondsen en verbindingen te leggen met andere ketenpartners en de gemeente. Inmiddels is het speelveld verbeterd en wordt het dagelijks veel gebruikt door de buurtbewoners.

5.13. Zomerborrel 't Sjeeter Höfke

In samenwerking met HEEMwonen, Meander, gemeente Landgraaf en het buurtopbouwwerk hebben buurtbewoners een zomerborrel georganiseerd in het nieuwe parkje 't Sjeeter Hofke naast zorgcentrum dr. Calshof. De borrel was een laagdrempelige manier om de buurt samen te laten komen en elkaar te ontmoeten. De bewoners van dr. Calshof waren ook aanwezig. Het werd een gezellige middag waarin kennismaken centraal stond.

5.14. Mozaïekbank Hoefveld

Dit is een samenwerking tussen de belangenvereniging Hoefveld, de Vrije Akademie en de basisschool 't Valder. De buurtbewoners en kinderen versieren de bank gezamenlijk in samenwerking met de cultuurcoach van de Vrije Akademie. JENS is ook betrokken en de buurtopbouwwerkers hebben ondersteund bij de aanvraag van verschillende fondsen. Momenteel wordt de bank nog gemaakt en zal in 2026 officieel geplaatst gaan worden.

5.15. Nationale Buitenspeeldag

Tijdens de Buitenspeeldag organiseren verschillende buurtverenigingen jaarlijks activiteiten voor kinderen in de wijk. Veel van deze activiteiten worden zelfstandig opgezet, zonder directe ondersteuning van het buurtopbouwwerk. Het buurtopbouwwerk bezocht samen met JENS enkele activiteiten om in contact te komen met bewoners en waar nodig te ondersteunen. Zo dragen deze activiteiten bij aan het vergroten van de sociale contacten, de betrokkenheid en een levendige wijk.

5.16. Iftar

Een groep buurtbewoners wilde graag een Iftar organiseren voor alle geïnteresseerde inwoners. Het doel van het initiatief is om samen te eten en verschillende culturen bij elkaar te brengen, zodat er meer begrip en verbinding ontstaat. Samen met JENS, HEEMwonen en het buurtopbouwwerk werd het idee opgepakt en verder uitgewerkt. De Iftar staat gepland voor maart 2026.

5.17. 80 jaar bevrijding Rimborg

Een mooi voorbeeld van hoe buurtopbouwwerk bijdraagt aan verbinding in de gemeenschap is de samenwerking rondom de St. Jozefkapel in Rimborg. In aanloop naar de herdenking van 80 jaar bevrijding heeft de Vereniging Vrienden van de St. Jozefkapel het initiatief genomen om deze geschiedenis opnieuw zichtbaar te maken voor nieuwe generaties. Buurtopbouwwerk heeft hierbij een verbindende rol gespeeld door verschillende partijen met elkaar in contact te brengen en het initiatief te ondersteunen. Een bijzonder onderdeel van dit project is het kunstproject rondom “d'r dikke sjtee”, een historische steen die nauw verbonden is met het ontstaan van de kapel. Jongeren uit de buurt werden hierbij actief betrokken. Onder

begeleiding van een kunstenaar maakten zij kleireliëfs die later in beton werden gegoten en samen een symbolische “schakelarmband” rondom de sokkel van de steen vormen. Het initiatief laat zien waar buurtopbouwwerk voor staat; het verbinden van inwoners, verenigingen, scholen en maatschappelijke partners. Door ruimte te geven aan lokale ideeën en deze samen verder te brengen, ontstaat er een project dat niet alleen herdenkt, maar ook nieuwe generaties betreft bij het behoud van het lokale erfgoed en de gemeenschap.

5.18. Opvallend voorbeeld: FC Landgraaf

FC Landgraaf, een voetbalvereniging in Oud Nieuwenhagen, laat de kracht zien van het buurtopbouwwerk in de wijk. Door de regelmatige aanwezigheid van een buurtopbouwwerker groeide het vertrouwen bij vrijwilligers, leden en ouders/verzorgers. Dit maakte het mogelijk om gesprekken te voeren over de bredere maatschappelijke rol van de club.

Het resultaat was indrukwekkend:

- ✓ Oprichting van een werkgroep maatschappelijke betrokkenheid
- ✓ Ontstaan van diverse burgerinitiatieven, zoals een inclusieve speelplek met nieuwe speeltoestellen
- ✓ Betrokkenheid van meerdere organisaties in het lokale netwerk, waaronder JenS, de vrije Akademie, en Met Elkaar Landgraaf
- ✓ Opstart van G-voetbal in samenwerking met Koraal en Iedereen kan Sporten
- ✓ Gesprekken over dagbesteding vanuit Radar

Het voorbeeld laat zien dat buurtopbouwwerk sociale netwerken versterkt, zorgen signaleert en problemen in de wijk helpt te voorkomen.

5.19. Inloophmomenten & vaste activiteiten Welsun

In 2025 heeft het Buurtopbouwwerk op verschillende locaties inloophmomenten gerealiseerd of aan bestaande momenten deelgenomen om de zichtbaarheid te vergroten. Om een beeld te geven van de vele locaties, worden hieronder 3 voorbeelden toegelicht:

- ✓ **Buurtpunt bij MFC An d'r Put**
Deze inloop is mede op verzoek van het MFC ontstaan. Elke woensdag is een buurtopbouwwerker aanwezig om buurtbewoners te woord te staan met een kop koffie. De ontwikkelingen zullen na een periode geëvalueerd worden.
- ✓ **Inloop Groenstraat**
Dit is een bestaande inloop waar een buurtopbouwwerker op verzoek maandelijks aansluit. Hierdoor wordt de zichtbaarheid vergroot en weten de inwoners het buurtopbouwwerk sneller te vinden.
- ✓ **De HUB in winkelcentrum Op de Kamp**
In samenwerking met de gemeente Landgraaf is de HUB opgezet in een leegstaand winkelpand. Gedurende twee maanden waren verschillende partijen aanwezig, zoals JenS, de gemeente en Welsun, wat zorgde voor een gevarieerd aanbod voor bewoners. Door regelmatig een inloophmoment te organiseren, werd het buurtopbouwwerk zichtbaar en wisten steeds meer buurtbewoners de HUB te vinden. Hoewel de inloop uiteindelijk niet kon worden voortgezet, heeft het initiatief laten zien dat laagdrempelige ontmoetingsplekken een belangrijke rol spelen bij het verbinden van inwoners en het versterken van de sociale samenhang in de wijk.

Daarnaast organiseert het buurtopbouwwerk verschillende (vaste) activiteiten voor diverse doelgroepen uit de wijk. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

De Warme Huiskamer

Het doel van de Warme Huiskamer is een plek te bieden waar inwoners hun zorgen kunnen delen, contact kunnen maken met anderen of ondersteuning kunnen vragen. Er is altijd een ervaren professional van Welsun aanwezig om bewoners te woord te staan. Het initiatief is inmiddels uitgegroeid tot een vaste activiteit binnen Welsun, met wekelijks meer dan 15 vaste deelnemers. De groep organiseert samen met Welsun zelf de maaltijden en activiteiten. Dit verloopt succesvol en draagt bij aan verbinding en saamhorigheid in de wijk.

Wijkpunt Nieuwenhagen / Inloop GGZ

Alle wijkbewoners van Nieuwenhagen en doelgroepen van nulde-, eerste- en tweedelijnsinstellingen kunnen bij het wijkpunt terecht voor een praatje met buurtbewoners, een spelletje of gewoon een luisterend oor, onder het genot van een kop koffie of thee.

Het wijkpunt, dat ook fungeert als buurtinloop en ggz-inloop, is geopend op drie momenten per week: maandagochtend, woensdagmiddag en vrijdagochtend. Per inloopmoment nemen gemiddeld zes deelnemers deel. Vaak gaat het om vaste deelnemers, met af en toe nieuwe gezichten uit de buurt of via ketenpartners. Deelnemers kunnen daarnaast ondersteuning krijgen of worden doorverwezen naar collega's binnen Welsun, zoals het Ouderenwerk, AMW of SHV. Soms vallen deelnemers tijdelijk uit door langdurige ziekte of een terugval, bijvoorbeeld bij verslaving. Waar mogelijk en wenselijk houden deelnemers contact met elkaar, bijvoorbeeld via huisbezoeken, zodat zij elkaar kunnen blijven ondersteunen.

5.20. Aanpak eenzaamheid

Ook in het afgelopen jaar zijn er verschillende initiatieven georganiseerd in het kader van de aanpak tegen eenzaamheid. Eenzaamheid blijft een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren, omdat het een complex thema is dat niet eenvoudig op te lossen is. Daarom blijft de samenwerking met het Ouderenwerk van groot belang. Hierbij wordt steeds gezocht naar verbinding tussen ouderen en andere bewoners uit de wijk. Samen met de jongerenwerkers van JenS zijn opnieuw verschillende activiteiten georganiseerd waarbij jong en oud elkaar ontmoeten. Voorbeelden hiervan zijn samen koken en een muziekbingo. Deze activiteiten werden goed bezocht en zorgden voor mooie ontmoetingen tussen verschillende generaties. Samen met de jongerenwerkers wordt gekeken hoe deze activiteiten de komende jaren structureel kunnen worden georganiseerd. Daarbij wordt ook de verbinding gezocht met de wijkpunten en huiskamers in de wijken.

5.21. Verbonden met de wijk; nieuwe ontmoetingsplekken

Ontmoetingsruimte Oude heide

In 2024 is de ruimte opgeknapt en heeft Welsun officieel de leiding genomen rondom de ontwikkelingen van de Oude heide. Samen met HEEMwonen zijn toen meerdere acties uitgezet. Het hoofddoel was om een laagdrempelige ontmoetingsplek te realiseren in Nieuwenhagen die bijdraagt aan de sociale cohesie en leefbaarheid in de buurt. De insteek hierbij was om een basis neer te zetten en het geleidelijk over te dragen aan een stabiele groep vrijwilligers waarbij een buurtopbouwwerker op de achtergrond ondersteund en coördineert. Deze basis is het afgelopen jaar gelegd. Er zijn wekelijkse activiteiten door verschillende groepen en verenigingen en dit blijft momenteel groeien. Tevens worden er activiteiten georganiseerd voor de buurt, in samenwerking met meerdere ketenpartners en buurtbewoners.

Een succesvol voorbeeld is de Kerst-inn, georganiseerd in december. De Kerst-inn was een gezellige (inloop)activiteit waar iedereen welkom was in de Oude heide. Hierdoor leerden buurtbewoners elkaar laagdrempelig kennen en ontstond er verbinding. Een aantal betrokken buurtbewoners hebben dit samen met het buurtopbouwwerk en HEEMwonen georganiseerd. Het resultaat was een drukbezochte middag waarbij de activiteiten en de Oude heide onder de aandacht werden gebracht. Op dit moment is er een groep vrijwilligers actief die de dagelijkse werkzaamheden hebben overgenomen en in nauwe samenwerking met het buurtopbouwwerk de ruimte verder gaan invullen. De komende jaren zal dit gecontinueerd worden.

Wijkcentrum de Brandpoort

In het afgelopen jaar heeft het buurtopbouwwerk samen met de kwartiermaker van de gemeente, gewerkt aan het vergroten van de bekendheid van De Brandpoort bij verenigingen en buurtbewoners.

De mogelijkheden om de locatie vaker te gebruiken voor activiteiten en ontmoeting in de wijk zijn verkend. Hierdoor is De Brandpoort steeds meer onder de aandacht gekomen en groeit de betrokkenheid vanuit de buurt.

De Brandpoort blijft ook in het komende jaar een belangrijke locatie voor het buurtopbouwwerk. Vanuit de werkgroep samen met de gemeente en Met Elkaar Landgraaf wordt gewerkt aan een Plan van Aanpak voor de verdere (door)ontwikkeling van de locatie.

De kwartiermaker, die eind 2024 is aangesteld, vervult hierbij een coördinerende rol en werkt nauw samen met het de beheerder van de locatie en de buurtopbouwwerkers. Deze samenwerking vormt een belangrijke stap in het realiseren van duurzame initiatieven en het verder ontwikkelen van De Brandpoort tot een laagdrempelige ontmoetingsplek voor bewoners en verenigingen in de wijk.

5.22. Landgraaf Verbindt

Het jaar 2025 stond voor Landgraaf Verbindt opnieuw in het teken van het versterken en verdiepen van de samenwerking tussen organisaties, verenigingen, ondernemers en inwoners binnen de gemeente. Net als in het voorgaande jaar vormden de vijf pijlers de basis voor het werk van de werkgroep. Tegelijkertijd werd in 2025 nadrukkelijk gekeken naar de verbinding met het Buurtopbouwwerk, aangezien beide initiatieven in de praktijk nauw met elkaar verweven zijn en elkaar versterken.

Zowel Landgraaf Verbindt als het Buurtopbouwwerk hebben als doel om inwoners, organisaties en initiatieven dichterbij elkaar te brengen en zo de leefbaarheid en betrokkenheid binnen de gemeente te vergroten. Waar het Buurtopbouwwerk vooral vanuit de wijken en inwoners werkt, richt Landgraaf Verbindt zich op het verbinden van organisaties en netwerken. In de praktijk komen deze werelden regelmatig samen en versterken zij elkaar. Initiatieven vanuit inwoners vinden via het Buurtopbouwwerk hun weg naar organisaties en samenwerkingspartners, terwijl Landgraaf Verbindt helpt om deze verbindingen verder te verbreden en te verduurzamen. Samenwerking is daarbij geen vanzelfsprekendheid. Het vraagt tijd, inzet en vertrouwen om organisaties en verenigingen te laten zien welke meerwaarde samenwerken kan hebben en welke kansen dit biedt voor inwoners en de gemeenschap als geheel. Zowel Landgraaf Verbindt als het Buurtopbouwwerk spelen hierin een belangrijke rol door partijen met elkaar in contact te brengen, initiatieven te ondersteunen en samenwerking te stimuleren.

De netwerkbijeenkomsten die vanuit Landgraaf Verbindt worden georganiseerd vormen daarbij een belangrijk platform waar organisaties hun kennis en ervaringen delen en waar nieuwe verbindingen kunnen ontstaan. Deze bijeenkomsten sluiten goed aan bij de signalen en initiatieven die vanuit het Buurtopbouwwerk in de wijken naar voren komen. Net als 2024 kan ook 2025 worden gekenmerkt als een

jaar van verdere ontwikkeling en bestendiging van de ingezette koers. Door de nauwe samenhang tussen Landgraaf Verbindt en het Buurtopbouwwerk is opnieuw gewerkt aan het versterken van het netwerk in Landgraaf en het ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan een betrokken en veerkrachtige gemeenschap. In dit verslag worden enkele belangrijke ontwikkelingen en gebeurtenissen uit het afgelopen jaar belicht.

5.23. Projecten en ontwikkelingen

PlusWIJken

PlusWIJK is een regionale aanpak waarin inwoners, zorgprofessionals en sociale partners samenwerken aan gezonde, veerkrachtige en verbonden wijken. De aanpak richt zich op het versterken van de eigen regie van inwoners, het verbeteren van gezondheid en welzijn en het beter organiseren van zorg en ondersteuning in de wijk. De aanpak sluit aan bij bestaande initiatieven en ontwikkelingen in de wijk en bouwt hierop verder. In de pilotwijken wordt gewerkt met sterke wijkteams, wijkplannen en verschillende methodieken, zoals de Doorbraakmethode, Welzijn op Recept, het Kernteam Ouderen en de Plus-Praktijken.

Binnen de gemeente Landgraaf is Schaesberg aangewezen als pilotwijk. Het buurtopbouwwerk is hierbij actief betrokken en neemt deel aan de bijeenkomsten. De buurtopbouwwerker brengt signalen vanuit bewoners en initiatieven uit de wijk in en legt verbinding met andere partners. Ook in het komende jaar blijft het buurtopbouwwerk een belangrijke rol spelen in het verbinden van de PlusWIJK-aanpak met het reguliere buurtopbouwwerk in de wijk.

Woonzorg visie Kerkrade – Landgraaf

De meerjarige woonzorgvisie van Kerkrade en Landgraaf is een breed gedragen en toekomstbestendige visie die zorg, welzijn en wonen met elkaar verbindt. De visie vormt de basis voor afspraken tussen gemeenten, woningcorporaties, verhuurders, welzijnsinstellingen en zorgaanbieders over wonen, leefbaarheid, welzijn en zorg. De woonzorgvisie is tot stand gekomen op basis van kwantitatieve en kwalitatieve analyses van de regio en dient als kader voor concrete initiatieven gericht op zorg, huisvesting en vitale, inclusieve wijken en buurten. Het buurtopbouwwerk is actief betrokken bij het programma-bureau (de algemene werkgroep) en in de doe-coalitie voor Oud Nieuwenhagen. Deze coalitie bestaat uit medewerkers van HEEMwonen, Meander en de gemeente Landgraaf. Het afgelopen jaar is het proces trager verlopen dan verwacht, waardoor de beoogde resultaten nog niet volledig zijn bereikt. In het komende jaar wordt extra ingezet om het proces te versnellen en gezamenlijk een Plan van Aanpak op te stellen.

Het Maatjesproject

Het maatjesproject biedt ondersteuning aan inwoners die tijdelijk of structureel hulp nodig hebben, of behoefte hebben aan een luisterend oor of gezelschap. In 2025 werden aanmeldingen van hulpvragers verwerkt en huisbezoeken gepland en uitgevoerd. Daarnaast vonden intakegesprekken plaats met nieuwe maatjes, waarna bemiddeling plaatsvond tussen maatjes en hulpvragers. Om de ondersteuning goed af te stemmen, was er regelmatig contact met zowel de maatjes als de hulpvragers en werd afgestemd met de casemanagers of begeleiders. Het was belangrijk dat beide partijen gehoord werden en de juiste ondersteuning kregen.

Pilot Maatjestreffen

Vanwege de hoge wachtlijst van hulpvragers en het steeds moeilijker vinden van geschikte maatjes is samen met stichting MEE de pilot Maatjestreffen gestart. Dit zijn informele bijeenkomsten waar hulpvragers elkaar ontmoeten en met elkaar in contact worden gebracht. Het doel was dat er onderling koppelingen zouden ontstaan tussen de deelnemers. De bijeenkomsten zijn uitgegroeid tot een vaste groep deelnemers die nu wekelijks samenkomen in de ontmoetingsruimte Oude Heide. Hoewel dit een positieve ontwikkeling is, is het nog niet het resultaat waarop gehoopt werd. Daarom wordt in 2026 een nieuwe pilot opgestart om meer koppelingen tussen hulpvragers te realiseren.

De vrijwilligerscentrale

De behoefte aan nieuwe vrijwilligers blijft groot. Organisaties en verenigingen in Landgraaf zijn voortdurend op zoek naar mensen die zich willen inzetten, maar merken dat het steeds lastiger wordt om openstaande vacatures te vervullen. Deze ontwikkeling sluit aan bij de trend die de afgelopen jaren zichtbaar is geworden.

Een belangrijke activiteit die bijdraagt aan de waardering en zichtbaarheid van vrijwilligerswerk is de landelijke Dag van de Vrijwilliger op 7 december. In samenwerking met de gemeente organiseert Welsun jaarlijks een feestelijke avond om alle vrijwilligers in Landgraaf te bedanken voor hun belangeloze inzet. Ook in 2025 vond deze bijeenkomst plaats in sporthal Strijthagen. Meer dan 600 vrijwilligers kwamen samen om te genieten van een gevarieerd programma met muziek, dans en humor. De avond bood niet alleen ontspanning, maar vormde ook een moment van ontmoeting en erkenning voor de grote bijdrage die vrijwilligers leveren aan de samenleving.

De resultaten van de vrijwilligerscentrale laten zien dat er ondanks de uitdagingen nog altijd veel betrokkenheid is binnen de gemeente:

	2023	2024	2025
Aantal nieuw ingeschreven vrijwilligers	172	100	130
Aantal nieuw ingeschreven vacatures	86	68	77
Aantal nieuw ingeschreven organisaties	13	14	12
Aantal nieuwe matches totaal	243	112	175
Reguliere matches	189	84	132
Individuele/maatjesmatches	45	28	43

Ook in het afgelopen jaar heeft de vrijwilligerscentrale zich op verschillende manieren ingezet om inwoners te enthousiasmeren voor vrijwilligerswerk. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met het buurtopbouwwerk en het ouderenwerk. Door deze samenwerking wordt beter aangesloten bij signalen uit de wijken en kunnen inwoners gemakkelijker worden begeleid naar passend vrijwilligerswerk.

De medewerkers van de vrijwilligerscentrale onderhouden daarnaast actief contact met vrijwilligers en organisaties, onder andere door middel van organisatiebezoeken. Deze aanpak draagt bij aan het versterken van het netwerk en het beter in beeld brengen van de behoeften van organisaties.

5.24. Conclusie

In 2025 heeft het buurtopbouwwerk opnieuw een belangrijke bijdrage geleverd aan het versterken van de leefbaarheid, betrokkenheid en sociale samenhang in de wijken van Landgraaf. Door zichtbaar en laagdrempelig aanwezig te zijn in de buurten, konden buurtopbouwwerkers signalen uit de wijk tijdig oppakken en inwoners ondersteunen bij het realiseren van initiatieven.

Het afgelopen jaar heeft laten zien dat de kracht van de wijk vooral ligt bij de inwoners zelf. Veel initiatieven ontstaan vanuit bewoners en verenigingen die zich actief inzetten voor hun buurt. Het buurtopbouwwerk vervult hierin een belangrijke ondersteunende en verbindende rol door inwoners te begeleiden, samenwerkingspartners te betrekken en initiatieven verder te brengen. Daarnaast is gebleken dat ontmoetingsplekken zoals huiskamers, wijkpunten en buurtcentra een belangrijke rol spelen bij het versterken van sociale contacten en het tegengaan van eenzaamheid. Tegelijkertijd blijft het vinden van

voldoende vrijwilligers en bestuursleden een aandachtspunt voor veel verenigingen en huiskamerprojecten.

Ook de samenwerking met netwerkpartners, zoals de gemeente, woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties en initiatieven binnen Landgraaf Verbindt, heeft zich verder ontwikkeld. Door deze samenwerking konden initiatieven beter worden ondersteund en werd de verbinding tussen inwoners en organisaties versterkt.

Terugkijkend kan 2025 worden gezien als een jaar waarin bestaande initiatieven zijn versterkt en nieuwe samenwerkingen zijn ontstaan. Tegelijkertijd laten verschillende ontwikkelingen zien dat blijvende aandacht nodig is voor het versterken van bewonerskracht, het ondersteunen van vrijwilligers en het creëren van ontmoetingsplekken in de wijken.

5.25. Verwachting 2026

Op basis van de ervaringen en ontwikkelingen in 2025 worden voor het komende jaar de volgende focuspunten benoemd:

Versterken van bewonersinitiatieven

Het buurtopbouwwerk blijft inwoners stimuleren om zelf initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren in hun wijk. Hierbij wordt ingezet op het verder vergroten van eigenaarschap en het ondersteunen van bewonersgroepen in de fase van “samendoen” naar “zelf doen”.

Ondersteunen van buurtverenigingen en huiskamers

Buurtverenigingen en huiskamers blijven belangrijke ontmoetingsplekken in de wijk. In 2026 wordt extra aandacht besteed aan het ondersteunen van besturen, het versterken van vrijwilligersgroepen en het toekomstbestendig maken van deze initiatieven.

Vergroten van vrijwilligersbetrokkenheid

Het werven en behouden van vrijwilligers blijft een belangrijk aandachtspunt. In samenwerking met de vrijwilligerscentrale en andere partners wordt gekeken naar nieuwe manieren om inwoners te betrekken bij vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven.

Verder ontwikkelen van ontmoetingsplekken in de wijk

Ontmoetingsplekken zoals De Oude Heide, De Brandpoort en wijkpunten spelen een belangrijke rol bij ontmoeting en sociale verbinding. In het komende jaar wordt gewerkt aan het verder ontwikkelen en verduurzamen van deze plekken, zodat zij een vaste rol kunnen blijven spelen in de wijk.

Versterken van samenwerking met netwerkpartners

De samenwerking met partners zoals JenS, woningcorporaties, zorgorganisaties en de gemeente blijft essentieel. Door initiatieven en signalen uit de wijk te verbinden met het netwerk kunnen kansen beter worden benut en kan ondersteuning sneller worden georganiseerd.

Blijven inzetten op ontmoeting en het tegengaan van eenzaamheid

Activiteiten die ontmoeting stimuleren, zoals wijklopen, gezamenlijke activiteiten en intergenerationele projecten, blijven een belangrijk onderdeel van het werk. Hierbij wordt nadrukkelijk gezocht naar verbinding tussen verschillende doelgroepen in de wijk.

BUURT

BEMIDDELING

6. Buurtbemiddeling

6.1. Aantal casussen Buurtbemiddeling Landgraaf

	2023	2024	2025
Januari	6	11	2
Februari	1	3	0
Maart	8	13	3
April	3	7	4
Mei	4	12	2
Juni	9	7	3
Juli	6	7	1
Augustus	3	8	3
September	2	8	2
Oktober	2	4	2
November	5	4	7
December	6	1	0
TOTAAL	55	85	29

In 2025 is het aantal casussen binnen buurtbemiddeling in Landgraaf duidelijk afgenomen ten opzichte van de voorgaande jaren. Voor deze daling is geen eenduidige verklaring aan te wijzen. In gesprekken met woningcorporatie HEEMwonen wordt dit beeld bevestigd; ook daar wordt gesignaleerd dat inwoners minder vaak de stap zetten naar buurtbemiddeling.

Een mogelijke verklaring ligt in de veranderende aard van de meldingen. Inwoners zoeken niet altijd op tijd contact of staan minder open voor een gesprek met de burens of een bemiddelaar. Soms zijn spanningen of conflicten ook al zo hoog opgelopen dat inwoners zich eerder richten op andere instanties, zoals politie of handhaving. In gevallen waarin sprake is van bedreiging, agressie of inzet van politie, valt buurtbemiddeling buiten de mogelijkheden en worden andere interventies noodzakelijk geacht. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van het tijdig signaleren van spanningen en het laagdrempelig beschikbaar houden van buurtbemiddeling.

De samenwerking met ketenpartners, zoals woningcorporaties en handhaving, is in 2025 onverminderd constructief gebleven. Er wordt per situatie zorgvuldig beoordeeld wat nodig is, met oog voor de betrokken inwoners en hun leefomgeving. Op deze manier wordt er gezamenlijk gewerkt aan een passende aanpak.

Herkomst casussen gebied

GEBIED	AANTAL
Schaesberg	12
Ubach Over Worms	9
Nieuwenhagen	8

6.2. Herkomst casussen verwijzer

VERWIJZER	AANTAL
Eigen initiatief	11
HEEM wonen	13
Handhaving	1
Gemeente Landgraaf (WMO)	1
Politie	1
Met Elkaar Landgraaf	2

6.3. Verwachting 2026

In 2026 zet Buurtbemiddeling in op het vergroten van de bekendheid en het verbeteren van de toegankelijkheid voor inwoners. De vernieuwde flyer wordt actief verspreid in de wijken, zodat inwoners eerder en laagdrempelig gebruik kunnen maken van buurtbemiddeling. Dit maakt het mogelijk om in een vroeg stadium in te grijpen en in sommige gevallen de inzet van andere professionals, zoals wijkagenten, handhavers, woonconsulenten en welzijnswerkers, te beperken. Een eenduidige werkwijze staat hierbij centraal, zodat betrokken organisaties elkaar aanvullen en versterken. Het doel is om blijvend te investeren in rust, verbinding en veiligheid in de wijk en zo bij te dragen aan een prettige en veilige leefomgeving voor inwoners.

Tegelijkertijd is er, zowel regionaal als landelijk, sprake van een toename van complexere casussen. Dit vraagt om een duidelijke afbakening van de rol van buurtbemiddeling. In 2026 wordt hier extra aandacht aan besteed door gerichte acties die bijdragen aan het versterken en verduidelijken van deze rol. Een van deze acties is een gezamenlijke kick-off met de woningcorporatie en samenwerkingspartners. Daarnaast wordt de samenwerking tussen de coördinatoren van Buurtbemiddeling Landgraaf en de omliggende gemeenten Kerkrade, Simpelveld, Voerendaal, Vaals en Gulpen-Wittern verder versterkt. Doel hiervan is het bevorderen van kennisuitwisseling en het beter op elkaar afstemmen van de werkwijze binnen de regio.

Buurtbemiddeling Landgraaf maakt tevens deel uit van het Limburgse coördinatorenoverleg. Binnen dit overleg wordt samengewerkt op diverse thema's, waaronder intervisie en het aanbieden van verdiepingstrainingen voor buurtbemiddelaars. In 2026 wordt deze samenwerking verder geïntensiveerd, met als doel te komen tot een eenduidige, effectieve en efficiënte werkwijze binnen de regio.

MAATSCHAP-
PELIJKE

BEGELEIDING

STATUS

HOUDERS

EN

VLUCHTELINGEN

OEKRAÏNE

7. Statushouders en Oekraïense vluchtelingen

7.1. Inleiding

De doelgroep statushouders bestaat uit personen die vanuit een asielzoekerscentrum naar aanleiding van de (landelijke) taakstelling een woning toegewezen hebben gekregen in de gemeente Landgraaf. Daarnaast betreft het ook personen die naar Nederland zijn gekomen in het kader van gezinshereniging en/of gezinsvorming c.q. personen die zich als na-reiziger hebben aangesloten bij hun overige familieleden.

De doelgroep vluchtelingen Oekraïne bestaat uit personen die vanuit de landelijke opvang of de Veiligheidsregio naar een gemeentelijk opvangadres zijn bemiddeld of personen die door middel van een particulier (gastgezin) in Landgraaf zijn komen wonen. Ook in deze groep komt het vaak voor dat na-reizigers zich later voegen bij hun overige familieleden.

7.2. Wettelijke kaders

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering van kracht geworden, met als voornaamste doel statushouders zo snel mogelijk te laten participeren in de Nederlandse maatschappij, bij voorkeur via betaald werk. De wet biedt ruimte voor maatwerk, waarbij het aan de gemeenten is om hier invulling aan te geven. Het Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) legt vast hoe en via welke leerroute de inburgeraar aan zijn of haar inburgeringsplicht moet voldoen. Hierbij staat centraal dat het leren van de Nederlandse taal gecombineerd wordt met participatie, zodat de inburgeraar zelfredzaam wordt. In het jaar 2023 vielen slechts 4 statushouders nog onder de oude Wet Inburgering 2013, waarbij DUO bepaalt wie wel of niet onder deze regeling valt. Voor deze groep statushouders vragen de maatschappelijk begeleiders van Welsun een DUO-lening aan, waarna ze worden aangemeld bij het VISTA college voor taallessen.

Voor statushouders die onder de nieuwe regeling vallen, verloopt de aanmelding anders. Zij worden uitgenodigd door het Mens Ontwikkel Bedrijf (hierna: MOB) voor een intakegesprek, waarbij medewerkers van MOB & ISD-BOL aanwezig zijn. Na het intakegesprek volgt een tweede uitnodiging voor een taaltoets, gevolgd door een derde uitnodiging om de toetsresultaten te bespreken. Op basis van de resultaten worden de statushouders aangemeld bij het VISTA college. In dit geval verloopt de aanmelding niet meer via Welsun, maar via ISD BOL en het MOB.

Voor de doelgroep Oekraïense vluchtelingen die als gevolg van de oorlog met Rusland uit de Oekraïne zijn gevlucht, geldt dat zij vallen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna RTB). Dit is zowel het geval indien men de Oekraïense nationaliteit heeft en na 26 november 2021 uit de Oekraïne is gereisd (of voor 27 november 2021 uit de Oekraïne is gereisd en toen voor langere tijd in Nederland was, bijvoorbeeld omdat men een verblijfsvergunning had of asiel had aangevraagd), als wanneer men niet de Oekraïense nationaliteit heeft (men had op 23 februari 2022 internationale bescherming in de Oekraïne, bijvoorbeeld als erkend vluchteling of men had op 23 februari 2022 een geldige permanente Oekraïense verblijfsvergunning). Oekraïense vluchtelingen die op 23 februari 2022 een geldige tijdelijke Oekraïense verblijfsvergunning hadden, bijvoorbeeld voor werk of studie en vóór 19 juli 2022 zijn ingeschreven bij een Nederlandse gemeente, krijgen verlenging van hun tijdelijke bescherming. Tenslotte valt men ook onder de RTB indien men in de Oekraïne samenwoonde met een gezinlid dat onder de RTB valt. Gezinshereniging is niet mogelijk voor gezinsleden die niet onder de RTB vallen. De RTB geeft Oekraïense vluchtelingen in ons land recht op opvang, medische zorg en onderwijs voor minderjarige kinderen. De RTB biedt ook de mogelijkheid aan Oekraïense vluchtelingen om te werken. Hoewel Oekraïense vluchtelingen geen verplichting hebben tot arbeid, moedigt Welsun hen aan om dit toch te overwegen. De Oekraïense vluchtelingen worden gestimuleerd Nederlandse taallessen te volgen via een betaalde cursus of op vrijwillige basis (zie ook verderop). Ook ontvangen zij bij de intake een curriculum vitae dat zij zelf kunnen invullen en

opsturen naar Welsun. Dit wordt vervolgens doorgestuurd naar WerkgeversServicePunt (WSP), dat contact opneemt met de betrokken Oekraïense vluchteling als er mogelijkheden zijn voor werk. Dit draagt niet alleen bij aan een betere integratie, maar vermindert ook de afhankelijkheid van leefgeld van ISD-BOL en vergroot de kans op het vinden van eigen huisvesting.

Ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en andere relevante zaken in 2025

- ✓ De RTB voor Oekraïense vluchtelingen was in het verslagjaar verlengd tot 4 maart 2026. Deze groep zal blijven genieten van de rechten die voortvloeien uit deze richtlijn.
- ✓ In 2025 is de leefgeldregeling voor Oekraïense vluchtelingen in Nederland veranderd, met meer nadruk op eigen verantwoordelijkheid bij werk. Het basisleefgeld (voor eten/kleding) blijft beschikbaar, maar wordt minder als er werk is. Werken loont: er geldt een 115%-regel: men houdt altijd meer geld over als men werkt, dan wanneer men alleen leefgeld ontvangt. De hoogte van het leefgeld hangt af van de gezinssamenstelling.
- ✓ De Regeling opvang vluchtelingen Oekraïne (RooO) is aangepast. In 2025 zijn veel gemeenten gestart met het innen van een eigen bijdrage voor gas, water en elektra. Sinds 1 oktober 2025 is de eigen bijdrage voor opvang en voeding aanzienlijk voor Oekraïense vluchtelingen met eigen inkomsten uit arbeid. Deze eigen bijdrage gold al sinds 1 juli 2024, maar veel gemeenten waren er nog niet aan toegekomen om deze te effectueren. Dit temeer ook omdat de invorderings- en sanctiemogelijkheden beperkt zijn en veel tijd kosten. Het recht op leefgeld voor het hele gezin is vervallen indien een meerderjarig gezinslid inkomsten uit arbeid verwerft. Gemeenten zijn bevoegd om leefgeld terug te vorderen als achteraf blijkt dat de ontheemde over voldoende eigen inkomen beschikte. Sinds 1 januari 2025 gelden aangepaste normbedragen voor leefgeld (eten, kleding, extra toelage bij gastgezin).
- ✓ Op grond van de RooO kan de opvang en/of het leefgeld stopgezet worden indien de Oekraïense ontheemde langer dan 28 dagen afwezig is in de gemeentelijke opvang. Men zal dan nieuw leefgeld moeten aanvragen als men weer terug is in de gemeente.
- ✓ De RTB voor derdelanders (mensen zonder Oekraïense nationaliteit die een tijdelijke verblijfsvergunning in de Oekraïne hadden) was in Nederland verlengd tot 4 september 2025. Na deze datum verloren zij hun recht op opvang, medische zorg en werk en moesten zij terugkeren of een andere verblijfsprocedure starten. Dernelanders met een lopende beroepsprocedure hielden tijdelijk hun rechten, maar dit eindigde eveneens op 4 september 2025.
- ✓ Vanaf juli 2023 gaan na-reizigers rechtstreeks naar de woning van de statushouder die gezinshereniging heeft aangevraagd en gaan niet langer eerst naar het AZC. Dit betekent dat na-reizigers geen COA-gelden meer ontvangen en ook niet verzekerd zijn door het COA. De reden hiervoor is vanwege te weinig plaatsen in het AZC en drukte in Ter Apel.
- ✓ Ouders van leerplichtige (Oekraïense) kinderen zijn er verantwoordelijk voor dat hun kinderen naar school gaan. Kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar kunnen in Landgraaf naar de kinderopvang met voorschoolse opvang. Dit is niet verplicht. Kinderen vanaf 4 jaar gaan doorgaans naar het basisonderwijs. Kinderen in de leeftijd van 5 tot en met 16 jaar moeten in Nederland verplicht naar school (leerplicht). Kinderen van 16 en 17 jaar hoeven niet meer naar school als zij tenminste 12 jaar les hebben gevolgd in Nederland of een startkwalificatie hebben. Dit betekent dat zij een diploma moeten hebben op een bepaald niveau. Oekraïense vluchtelingen in de middelbare schoolleeftijd gaan naar het Emma College ISK in Heerlen. Ditzelfde geldt voor statushouders in de middelbare schoolleeftijd.

- ✓ Oekraïense vluchtelingen mogen met een Oekraïens rijbewijs in hun auto rijden in Nederland en de Europese Unie. Het is niet nodig om een Nederlands rijbewijs te halen. Indien men een Oekraïens rijbewijs heeft, mag men in de hele Europese Unie rijden als men onder de RTB valt. Dit geldt ook als het rijbewijs is verlopen. De Oekraïense overheid heeft rijbewijzen automatisch verlengd zolang de noodtoestand in Oekraïne geldt.
- ✓ Sinds 4 maart 2025 gelden er nieuwe regels voor Oekraïense voertuigen in Nederland. Vluchtelingen uit Oekraïne die hun auto, motor of bestelauto hebben meegenomen, moeten deze verplicht laten registreren en voorzien van een Nederlands kenteken. De vrijstelling van motorrijtuigenbelasting (MRB) en belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) voor Oekraïense auto's is per genoemde datum geëindigd. Sinds 4 maart 2025 moet het voertuig geregistreerd zijn bij de RDW en een Nederlands kenteken dragen. Vanaf de datum van registratie (of na 4 maart 2025) is men motorrijtuigenbelasting verschuldigd.

7.3. Taken maatschappelijke begeleiding Welsun

De maatschappelijke begeleiding door Welsun is een boeiende en dankbare taak, maar tevens complex en arbeidsintensief. Vooral in de beginperiode worden statushouders en Oekraïense vluchtelingen geconfronteerd met een overweldigende hoeveelheid informatie om te kunnen integreren in de Landgraafse samenleving. De begeleiding van de doelgroepen omvat de volgende taken:

- ✓ Opvang en intake
- ✓ Inrichting van opvanglocaties (statushouders)
- ✓ Ondertekening van huur- of gebruikersovereenkomsten (statushouders)
- ✓ Bemiddeling bij de aanvraag van het burgerservicenummer (BSN) en bankrekeningnummer
- ✓ Aanvraag DigiD
- ✓ Indien nodig aanvraag van leefgeld of uitkering (ISD-BOL)
- ✓ Indien ze gewerkt hebben in het COA kan een statushouder een WW uitkering aanvragen, inclusief inrichtings- en bufferkrediet en zes maanden Budgetbeheer (KBL)
- ✓ Aanmelding bij kinderopvang en peuterspeelzaal
- ✓ Inschrijving voor primair en voortgezet onderwijs
- ✓ Voorlichting over verblijfsrechten en ophalen verblijfsvergunning/sticker (IND)
- ✓ Bemiddeling naar werk (WSP)
- ✓ Regelen toegang tot medische zorg (huisarts, tandarts, dierenarts)
- ✓ Wegwijs maken in de sociale context (winkels; voorzieningen)
- ✓ Ondersteuning bij praktische zaken

Oekraïense vluchtelingen die dit willen kunnen Nederlandse taalles volgen. Zoals eerder vermeld, stimuleert Welsun dit ook, omdat taalvaardigheid een belangrijke voorwaarde is voor integratie, zolang de vluchtelingen in Nederland verblijven. Het Taalcafé organiseert tevens vrijwillige taallessen voor statushouders. De maatschappelijk begeleiders van Welsun hebben namen doorgegeven van geïnteresseerden aan de betrokken taaldocent/coördinator, een vrijwilliger van Welsun. Deze vrijwilliger verzorgt zowel taallessen voor Oekraïense vluchtelingen, als voor statushouders. De workshops voor het participatieverklaringstraject van statushouders worden niet langer door Welsun uitgevoerd; dit wordt nu georganiseerd door de gemeente op Parkstadniveau. Sommige Oekraïense vluchtelingen volgen online lessen op hun eigen computer. Deelname aan taallessen is vrijblijvend, aangezien zij (nog) niet onderworpen zijn aan de inburgeringsplicht of vanwege tijdsgebrek door werk. Een adequate begeleiding draagt bij aan een goede voorbereiding op integratie en participatie in de samenleving.

De werkbelasting is bij Oekraïense vluchtelingen en statushouders hoger en zwaarder in vergelijking met andere doelgroepen, voornamelijk vanwege de verschillen en uitdagingen op het gebied van taal, cultuur en opvattingen over hulpverlening. Na het begeleidingstraject verwacht de Rijksoverheid dat de doelgroep, net als alle burgers in Nederland, zelfstandig en zelfredzaam is. Gezien de vaak complexe problematiek binnen deze doelgroep doet zij regelmatig een beroep op de reguliere hulpverlening van Welsun.

7.4. 'Voordoen, samendoen, zelf doen'

Bij de maatschappelijke begeleiding hanteert Welsun het principe van 'voordoen, samendoen, zelf doen'. Dit betekent onder meer het streven naar zelfredzaamheid waar mogelijk, ondersteuning waar nodig, maar ook gericht zijn op zelfwerkzaamheid, waarbij Welsun uiteindelijk verwacht dat de doelgroep zelfstandig naar instellingen als de gemeente, huisarts, tandarts en andere hulpverlenende instanties kan gaan ('zelf doen'). Zo stimuleert Welsun dat de Oekraïense vluchtelingen elkaar zoveel mogelijk helpen met bijvoorbeeld praktische en organisatorische zaken en probeert Welsun hen in te zetten als tolk, zodat het mes aan twee kanten snijdt. Dit proces van 'voordoen, samendoen, zelf doen' verloopt steeds beter, vooral bij Engelssprekende personen. Tegelijkertijd blijkt dat sommige personen moeten wennen aan de aanpak van Welsun, mogelijk vanwege significante cultuurverschillen ten opzichte van de Nederlandse cultuur. Wat betreft de statushouders is het moeilijker voor hen om zelfredzaam te worden, waarschijnlijk vanwege de regelgeving waaraan zij gebonden zijn (bijvoorbeeld financieel ontzorgen in plaats van direct aan het werk kunnen).

7.5. Huisvesting: van decentraal naar centraal

Tot mei 2025 vond de huisvesting van Oekraïense vluchtelingen plaats in een aantal gemeentelijke opvanglocaties, verspreid over de wijken Schaesberg, Nieuwenhagen en Ubach over Worms. Het ging daarbij met name om leegstaande panden of panden die op de nominatie stonden om afgebroken te worden (onder andere Hereweg 52). Daarnaast zijn er uiteraard ook Oekraïense vluchtelingen die op particuliere opvangadressen zijn opgevangen. Sinds mei van het verslagjaar vond de gemeentelijke opvang van Oekraïense vluchtelingen plaats op één centrale locatie, gelegen aan de Europaweg-Zuid 399. Hier is ruimte voor in totaal 300 personen. De verhuizing naar deze centrale opvanglocatie was een omvangrijke operatie, die dankzij gemeente, de organisatie die het dagelijks beheer van de accommodatie coördineert (IMA Projects), Welsun en niet in de laatste plaats de Oekraïense vluchtelingen zelf tot een goed einde is gebracht. Na een aanvankelijke incidentele scepsis mag worden geconstateerd dat de opvanglocatie door de buurt inmiddels goed is ontvangen. In augustus 2025 is er brand uitgebroken in de Noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen in Swolgen. Betrokken bewoners zijn verdeeld over de provincie c.q. het land. Op de centrale opvanglocatie in Landgraaf zijn geen bewoners van de noodopvang ondergebracht, omdat het met name om alleenstaande mannen ging waarvoor opvang werd gezocht die in Landgraaf niet beschikbaar was en om (minderjarige) kinderen die in Landgraaf zonder begeleiding niet worden opgevangen.

7.6. Betaling vaste lasten

Voorheen werden de vaste lasten (energiekosten, water, huur, zorgverzekering) door ISD-BOL betaald via een machtiging, totdat de statushouder zelfredzaam genoeg was om deze kosten zelf te dragen. Sinds 15 juli 2022 is het budgetbeheer ingevoerd voor de duur van zes maanden. Dit houdt in dat de KBL in principe gedurende de eerste zes maanden ondersteunt bij het betalen van de vaste lasten, met een mogelijke verlenging van drie maanden. De statushouder ondertekent hiervoor een machtiging in het bijzijn van een medewerker van KBL en de maatschappelijke begeleider van Welsun. Het inkomen van de statushouder wordt overgemaakt naar KBL, waaronder uitkering/salaris en toeslagen vallen.

Uit voorgaande jaren is gebleken dat statushouders na een periode van zes maanden vaak nog niet in staat waren om zelfstandig alle kosten te dragen. Dit speelt met name wanneer er sprake is van (dreigende) schulden. Om te voorkomen dat de statushouder in één keer over het volledige budget beschikt zonder voldoende inzicht in hun maandelijkse verplichtingen, is ingezet op het versterken van de zelfredzaamheid.

In dit kader ontvangen statushouders via de kredietbank maandelijks een aanvullend bedrag naast hun leefgeld. Zij worden hierbij expliciet geïnformeerd dat dit bedrag op hun rekening moet blijven staan, zodat vaste lasten automatisch kunnen worden geïncasseerd. Het betreft onder andere kosten voor water,

zorgverzekering en energie, evenals overige uitgaven zoals internet, telefoonabonnement en WA-verzekering. De kredietbank stort dit bedrag maandelijks op de 24e op de rekening van de statushouder. Uitgaven voor kleding en overige persoonlijke kosten worden betaald vanuit het leefgeld dat statushouders ontvangen van KBL.

Deze werkwijze is gericht op het stapsgewijs vergroten van de financiële zelfredzaamheid. Indien blijkt dat een statushouder onvoldoende in staat is om de eigen financiën te beheren, kan tijdig worden bijgestuurd. In dat geval kan het budgetbeheer worden voortgezet. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de kredietbank gemiste betalingen alsnog voldoet, met gebruik van beschikbare reserveringen. De maatschappelijk begeleider van Welsun monitort periodiek of betalingen correct worden uitgevoerd en of bedragen tijdig van de rekening worden afgeschreven. Wanneer dit gedurende een periode van zes maanden goed verloopt, wordt in overleg met de statushouder beoordeeld of het budgetbeheer kan worden beëindigd.

Zoals eerder vermeld, is door de overheid bepaald dat Oekraïense vluchtelingen sinds 1 juli 2024 een eigen bijdrage betalen. De Oekraïense vluchtelingen ontvangen leefgeld van ISD-BOL om in hun dagelijkse behoeften te voorzien.

7.7. RMO en medische zorg

Nederland heeft op dit moment duizenden geregistreerde vluchtelingen uit de Oekraïne. De situatie in Oekraïne is erg onzeker en het is onduidelijk hoe lang deze groep mensen in Nederland zal blijven. Door de Europese Unie is de RTB opgezet, waarmee de Oekraïense vluchteling recht heeft op opvang en medische zorg in onder andere Nederland. Het is goed mogelijk dat zij in deze periode zorgkosten maken. Daarvoor is een regeling opgezet. De regeling heeft de naam Regeling Medische zorg Oekraïense Vluchtelingen (RMO) gekregen. De regeling biedt Oekraïense vluchtelingen medische zorg, vergelijkbaar met de basisverzekering voor Nederlanders. Voordat Oekraïners een afspraak met een huisarts maken moeten zij eerst de vragen in de app “Moet ik naar de dokter?” beantwoorden om te zien of dit echt nodig is. In een periodiek overleg tussen gemeente, wijkmanagers van de Landgraafse huisartsen en Welsun is de huisartsenzorg voor Oekraïense vluchtelingen en de toegang daartoe in het verslagjaar verder verfijnd en geprofessionaliseerd. Hieruit is de behoefte voortgekomen ook IMA Projects aan dit overleg toe te voegen, hetgeen sinds eind 2025 ook is gebeurd.

7.8. Verbinding met het maatschappelijk middenveld

Welsun maakt deel uit van de keten- en netwerkpartners op het brede terrein van wonen, werken, zorg, welzijn en vrije tijd, ook met betrekking tot de opvang van statushouders en Oekraïense vluchtelingen. Samenwerking, coördinatie en beleidsafstemming zijn essentieel om de doelgroep optimaal te laten integreren in de Landgraafse samenleving. Daarom werkt Welsun samen met tal van organisaties en instellingen die van belang zijn voor de doelgroep bij de opvang, begeleiding en integratie. Denk hierbij aan de gemeente (afdeling Burgerzaken; ambtelijk contactpersonen), ISD-BOL (leefgeld; bijzondere bijstand; uitkering), huisartsen, KBL (bufferkrediet; inrichtingskrediet), banken (aanvraag rekeningnummer), woningcorporaties (o.a. HEEMwonen), MOB (inburgering en (vrijwilligers)werk) en Stichting Leergeld Parkstad. Sinds de opening van de centrale opvanglocatie voegt zich bij de keten- en netwerkpartners ook IMA Project als projectcoördinator.

Gemeente, ISD-BOL, IMA Projects en Welsun hebben sinds de opening van de centrale opvanglocatie wekelijks casuïstiekbespreking. Tevens vindt coördinatie en afstemming van beleid plaats.

Ook heeft Welsun regelmatig overleg met de wijkmanagers van de Landgraafse huisartsen om de doelgroep te verdelen over de verschillende huisartsenpraktijken en hoe de vraag naar en het aanbod aan medische

zorg zo goed mogelijk op elkaar kan worden afgestemd. Daarnaast vindt periodiek overleg vindt plaats met de ambtelijk contactpersoon van de gemeente Landgraaf over lopende ontwikkelingen en tendensen, waarbij een aantal wisselende zaken wordt besproken, afhankelijk van de actualiteit en behoefte.

Uiteraard wordt, indien nodig, ook samengewerkt met de interne disciplines van Welsun, bijvoorbeeld als uit opgevangen probleemsignalen de behoefte aan maatschappelijk werk blijkt. Dit kan zijn in geval van oorlogstrauma's, opvoedingsvraagstukken, burenruzies en sociaal isolement en/of vereenzaming. Zo is het team Maatschappelijke begeleiding statushouders en Oekraïense vluchtelingen in 2025 meer betrokken geraakt bij andere afdelingen. Dit om de interne samenwerking, coördinatie en afstemming beleid te bevorderen. De praktijk wijst namelijk uit dat steeds meer casussen alleen door een multidisciplinaire aanpak tot een goed einde gebracht kunnen worden. Denk hierbij aan psychische problematiek, incidenten onder de Oekraïense vluchtelingen, etc. Daarom is van belang dat de kennis, deskundigheid en ervaring van alle disciplines geïntegreerd en in hun onderlinge complementariteit kunnen worden ingezet.

7.9. Activiteiten van en voor Oekraïense vluchtelingen

Het wekelijkse koffie-uurtje voor Oekraïense vluchtelingen dat op 3 augustus 2022 is gestart op de toenmalige opvanglocatie aan de Hereweg 52, heeft ook in 2025 plaatsgevonden, tot de overgang op de nieuwe, centrale opvanglocatie aan de Europaweg-Zuid. Ondanks de bedoeling van dit koffie-uurtje, werd het ook in 2025 gebruikt als vragen- en klachtenuurtje, waarbij de maatschappelijke begeleiders van Welsun gezien werden als klachtenbehandelaars. Na de overgang op de centrale opvanglocatie is gebleken dat de Oekraïense mensen hun eigen bekenden- en vriendenkring zochten, met elk hun eigen voorkeur voor dagbesteding en activiteiten, zodat het centrale koffie-uurtje is komen te vervallen. Welsun is van mening dat als er een nieuw koffie-uurtje moet komen, men dit zelf dient te organiseren en faciliteren ('voordoen, samendoen, zelf doen'). Gebleken is dat Oekraïense vluchtelingen minder behoefte hebben aan traditionele activiteiten, zoals sporten, maar liever op alternatieve wijze invulling geven aan hun (vrije tijd). Denk hierbij aan computeren en dergelijke. Ook bij de ontwikkeling van eventuele nieuwe activiteiten hanteert Welsun het uitgangspunt van 'voordoen, samendoen, zelf doen'.

Leerlingenvervoer

Voor Oekraïense vluchtelingen werd ook in 2025 geen leerlingenvervoer aangevraagd vanwege het ontbreken van een inburgeringsplicht en situaties waarin dit nodig was. Daarnaast is dit een vrij kostbare vorm van vervoer en zijn er voldoende alternatieven (fietsen, openbaar vervoer, carpoolen, etc.). Het staat de doelgroep echter vrij om een aanvraag in te dienen, waarbij Welsun hen wijst op de kleine slagingskansen en hen stimuleert tot zelfredzaamheid. Voor de kinderen van statushouders worden wel aanvragen ingediend i.v.m. de inburgeringsplicht van de ouders.

Inloopspreekuur voor Oekraïense vluchtelingen en nieuwe statushouders

Met ingang van 4 november 2024 hield Welsun inloopspreekuur voor Oekraïense vluchtelingen en nieuwe statushouders op de volgende locaties en dagen:

- ✓ Landgoed Overste hof: dinsdagmiddag van 13:00 – 16:30 uur
- ✓ MOB: woensdag van 09:00 – 16:00 uur
- ✓ Hereweg 52: vrijdagochtend van 09:00 – 12:30 uur

Met ingang van 30 april 2025 is het spreekuur voor Oekraïense vluchtelingen op de drie genoemde accommodaties geëindigd. Per deze datum is het spreekuur voor deze doelgroep verplaatst naar de nieuwe centrale opvanglocatie aan de Europaweg-Zuid 399. In de eerste maanden na de verhuizing drie dagdelen per week, vanaf eind 2025 twee dagdelen per week (de vaste dagen maandag en woensdag van 9.00-12.00 uur). Op drukke momenten worden extra gesprekken gedraaid.

De inloop c.q. het spreekuur is bedoeld voor Oekraïense vluchtelingen die een hulpvraag hebben. Met dit spreekuur maakt Welsun het voor deze doelgroepen gemakkelijker en laagdrempeliger om hulp te krijgen. Dit past ook in het beleid van Welsun dat alle inwoners van Landgraaf dienen te participeren en integreren in onze samenleving. Men hoeft vooraf geen afspraak te maken om een spreekuur te bezoeken. Tijdens het inloop c.q. het spreekuur kan men terecht met korte hulpvragen. Indien een vraag meer tijd vergt, wordt een vervolgspraak gemaakt. Dit bijvoorbeeld met ketenpartners die gespecialiseerd zijn in de vraagstukken van vluchtelingen, in voorkomende gevallen. Dit komt de klantvriendelijkheid ten goede en voorkomt dat doelgroepen van het kastje naar de muur worden gestuurd. Het spreekuur voorziet in een aantoonbare behoefte, met een vrij stabiel aantal bezoekers. De één- op één-gesprekken worden als waardevol en laagdrempelig ervaren, vragen van de meest uiteenlopende aard passeren de revue. Statushouders kunnen 1 op 1 een afspraak maken bij Welsun. Naast het inloopsprekuur is Welsun als vanouds bereikbaar per e-mail en telefonisch. Afspraken worden ook nog steeds waargenomen op het hoofdkantoor aan het SUN-plein 18.

7.10. Inzet vrijwilligers

Als vanouds maakt Welsun gebruik van vrijwilligers die door haar geworven, geschoold en begeleid worden. Dat geldt ook voor de maatschappelijke begeleiding van Oekraïense vluchtelingen en statushouders. Zo maakt Welsun naast een vrijwilliger die Nederlandse les geeft ook gebruik van de vrijwilliger(s) van het project Belastingsservice, waar onder andere de aangifte Inkomstenbelasting wordt verzorgd voor Oekraïense vluchtelingen met inkomsten uit arbeid. Voorheen waren het de maatschappelijke begeleiders zelf die deze taken op zich namen.

7.11. Ontwikkelingen en tendensen

In 2025 werden de maatschappelijke begeleiders van Welsun geconfronteerd met verschillende ontwikkelingen en tendensen die de maatschappelijke begeleiding van de doelgroep aanzienlijk hebben beïnvloed.

1. Met de toename van de doelgroep in Landgraaf namen ook de taken en werkzaamheden van de maatschappelijke begeleiders toe. Ondanks de groeiende behoefte aan agogische uren en beperkte mogelijkheden om een beroep te doen op vrijwilligers, nam de werkdruk toe, vooral omdat veel personen hogere eisen begonnen te stellen aan de maatschappelijke begeleiding. Denk hierbij aan Oekraïense vluchtelingen die, eenmaal opgevangen en begeleid, besloten te verhuizen naar elders in Nederland of het buitenland, waardoor hun plaatsen direct weer werden ingenomen door andere personen die ook weer moesten worden opgevangen en begeleid. Het werk is daardoor nooit ‘af’ en blijft een voortdurende uitdaging.
2. Hierbij kwam dat één van de drie maatschappelijke begeleiders heeft besloten per 1 december 2024 uit dienst te treden.
3. Naarmate de Oekraïense vluchtelingen langer in Landgraaf verbleven, ontstonden er vaker spanningen tussen hen onderling. De behoefte aan eigen woonruimte nam hierdoor toe. Er is echter geen alternatieve huisvesting, waardoor er geroeid moest worden met de riemen die Welsun had. Daarbij komt dat ‘nieuwe’ plaatsingen vanuit de Veiligheidsregio altijd voorrang krijgen.
4. Het werd steeds moeilijker om huis- en tandartsen te vinden voor zowel statushouders als Oekraïense vluchtelingen. Dankzij het nauwe contact met de wijkmanagers van de huisartsenpraktijken in Landgraaf, heeft Welsun voor de meeste personen een huisarts weten te vinden. Probleem blijft nog de tandarts. Ook kinderopvang regelen bleek een uitdaging, wat eveneens geldt voor Nederlanders zelf. Welsun spande zich maximaal in, maar stuitte hierbij op beperkingen.
5. Enkele casussen met multi-problematiek vergen het uiterste van de maatschappelijke begeleiders zowel qua tijd als inzet, wat ten koste gaat van andere werkzaamheden.

Voorbeelden hiervan zijn personen die zich onaangekondigd bij Welsun gemeld hebben met dakloosheid, financiële problemen, huiselijk geweld maar ook personen met een psychische ziekte die buitenproportioneel aandacht vragen van de beroepskrachten van Welsun.

KENGETALLEN GEVESTIGDE STATUSHOUDERS*

Volwassenen	Minderjarigen	Koppelingen**	Plaatsingen***
36	27	63	20

* Gemeente Landgraaf heeft van 1-1-2025 t/m 31-12-2025 in totaal 63 statushouders gehuisvest. Daarmee is de taakstelling van 58 voor het jaar 2025 behaald.

** Koppelingen is het aantal personen (volwassenen en minderjarigen)

*** Plaatsingen is het aantal woningen dat is toegewezen

KENGETALLEN GEZINSHERENIGING STATUSHOUDERS

Gezinshereniging	Waarvan volwassenen	Waarvan minderjarig
1	1	1

7.12. Kengetallen Oekraïense vluchtelingen in Landgraaf, per 31-12-2025

INSTROOM

Totaal aantal bewoners gemeentelijke opvanglocatie aan de Europaweg-Zuid 399*	261
- waarvan mannen	117
- waarvan vrouwen	144
- waarvan volwassenen / minderjarigen	205 / 56

UITSTROOM

Totaal aantal bewoners dat is uitgestroomd uit de gemeentelijke opvanglocatie aan de Europaweg-Zuid 399 als gevolg van verhuizing naar elders in Nederland, buitenland of terugkeer naar Oekraïne.	48
--	----

BEZETTINGSCAPACITEIT

Totaal aantal lege plekken op de gemeentelijke opvanglocatie aan de Europaweg-Zuid 399**	300 opvangplaatsen (= maximale bezetting) minus 261 bewoners (feitelijk aanwezig op de opvanglocatie) = 39 bedden onbezet.
--	--

*Het totaal aantal Oekraïense vluchtelingen in Landgraaf kan groter zijn als gevolg van opvang van vluchtelingen op particuliere opvangadressen die (nog) niet bekend zijn bij Welsun.

**Bijvoorbeeld in afwachting van de resultaten van een gemeentelijk adresonderzoek. Het betreft Oekraïense vluchtelingen die met onbekende bestemming zijn vertrokken en van wie niet bekend is of zij terugkeren.

7.13. Kengetallen inlooppreekuur Oekraïense vluchtelingen, 3de kwartaal

In totaal hebben 132 personen het inlooppreekuur op de gemeentelijke opvanglocatie aan de Europaweg-Zuid 399 bezocht, waarbij een bezoeker meerdere hulpvragen kon stellen. Onderwerpen die aan bod kwamen waren o.a. op het gebied van Wonen/herhuisvesting, (leef)geld/bankzaken, werk/solliciteren, vervoer/OV, verzekeringen, medisch en declaraties, zorg, onderwijs/school, kinderopvang/kind-gebonden

toeslag, gezinshereniging, verblijfsvergunning/sticker IND, aanvraag BSN en DigiD, belastingen, overlast, interventies/burenruzies, aanvraag uitkeringen, vertrek naar buitenland, Nederlandse les en overige.

Indien en voor zover de tijd en het aantal bezoekers dit toeliet, werd tijdens de inloopsprekuren ook al de inschrijving/intake van nieuwe bewoners, geheel of gedeeltelijk, opgepakt.

**In september is Welsun begonnen met een centrale registratie van het aantal bezoekers van de inloopsprekuren op de centrale opvanglocatie (eerst drie, daarna twee dagdelen per week op de maandag- en woensdagmorgen). Daarnaast hebben Oekraïense vluchtelingen zich met vragen ook gewend tot Welsun op de hoofdlocatie SUN-plein 18, en IMA Project. Dit was bijvoorbeeld het geval op de andere dagen/dagdelen. Deze aantallen bezoekers zijn niet vervat in de cijfers. Het ging hierbij bijvoorbeeld om vragen waarop het antwoord meer tijd vergde dan op het inloopsprekuren beschikbaar was.*

7.14. Verwachting 2026

Centrale opvanglocatie

De verwachting is dat er in 2026 niet veel nieuwe Oekraïense vluchtelingen hun intrek zullen nemen in de centrale opvanglocatie, omdat de maximale capaciteit van 300 bedden is bereikt. Landgraaf voldoet daarmee ruimschoots aan de landelijke taakstelling. Vrije plaatsen zullen met name ontstaan door vrijwillige verhuizing of verplichte uitzetting en als uit adresonderzoek voortvloeit dat de betrokken bedden c.q. plaatsen opnieuw mogen worden ingevuld. Verwacht wordt dat de overlast door een (beperkt) aantal Oekraïense personen zal toenemen, wat een groeiende druk legt op de professionele hulpverleners. De vraag stelt zich dan waar de grens ligt, omdat het beschikbare aantal uren formatie beperkt is.

Verblijfsrecht

De verwachting is dat de RTB voor Oekraïense vluchtelingen die in het verslagjaar was verlengd tot 4 maart 2026, wederom met een jaar wordt verlengd.

Verzoeken om alternatieve huisvesting

Er wordt verwacht dat er meer verzoeken om alternatieve huisvesting zullen komen van Oekraïense vluchtelingen. Dit doordat men hogere eisen stelt aan de huisvesting, maar ook door zaken als (buren)overlast, (geluids)overlast en algehele ontevredenheid over de huidige opvanglocatie. Verwacht wordt dat de (huiselijke) spanningen tussen Oekraïense vluchtelingen en/of statushouders onderling zullen toenemen, wat mogelijk kan leiden tot situaties waarin mensen uit elkaar willen gaan (scheiden of zoeken naar andere woonruimte).

Scholing en arbeid

Zoals eerder opgemerkt, hebben Oekraïense vluchtelingen anders dan statushouders geen scholings- of arbeidsplicht (met uitzondering van kinderen die onder de leerplicht vallen). De vraag of deze verplichting ook voor Oekraïense vluchtelingen zal dienen te gelden zal actueel worden, te meer omdat er sprake is van toenemende krapte op de arbeidsmarkt en de maatschappelijke roep om een tegenprestatie steeds luider wordt.

KERNCIJFERS WELSUN

Algemeen maatschappelijk werk

- Regulier
- Triage Veilig Thuis
- Tijdelijke huisverboden
- Korte contacten
- KOTA
- Welzijn op Recept
- IDO

360

78

8

94

5

124

31

Vrijwilligers

- Nieuwe vrijwilligers 130
- Nieuwe vacatures 77
- Nieuwe organisaties 12
- Nieuwe matches 175
- Reguliere matches 132
- Individuele matches 43

Gevestigde statushouders

- Volwassenen 36
- Minderjarigen 27
- Koppelingen 63
- Plaatsingen 20

Oekraïense vluchtelingen

- Instroom 261
- Uitstroom 48
- Bezetting 261

Schuldhelpverlening

- Doorlopende cliënten 158
- Nieuwe cliënten 234
- Totaal aantal cliënten 392
- Korte contacten 271
- Vroegsignalering 2020
- Quicksan 195

Buurtbemiddeling

- aantal casussen 29

Ouderenwerk

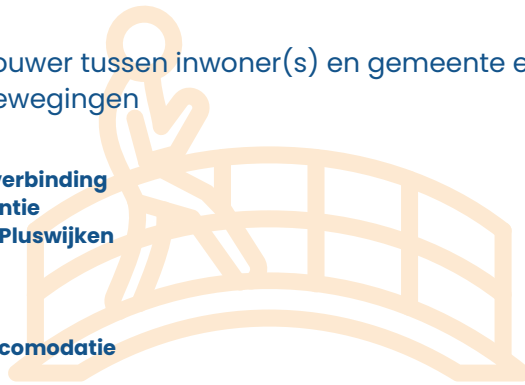
- Huisbezoeken 108 (180 benaderd)
- Nieuwe casussen 183
- Korte contacten 59
- Welzijn op Recept 36
- IDO 54
- Cliënten voorgaande jaren 47

GEMEENTE LANDGRAAF IN CIJFERS

Bruggenbouwer

Welsun is een bruggenbouwer tussen inwoner(s) en gemeente en beweegt mee met maatschappelijke bewegingen

- Maatschappelijke verbinding
- Buurt / wijk conferentie
- Transformatieplan Pluswijken Zuid-Limburg
- Vitale wijk/buurt
- Bestaanszekerheid
- Multifunctionele accommodatie
- Sociaal contact
- Inclusieve samenleving

Toenemende problematiek

Toenemende problematiek waarbij Welsun helpt in de ketensamenwerking.

Aantal 65+

2025: 10.394
2030: 9.200

Migratieachtergrond -percentage bevolking

24,4% Landgraaf
28,5% Nederland

Migratieachtergrond - aantal personen

8.980

- Armoede
- Vereenzaming
- Woningnood
- Huiselijk geweld
- Echtscheidingen
- Burgerparticipatie
- Dementie
- Vluchtelingen
- Vrijwilligerswerk

Aantal inwoners

36.839

Aantal particuliere huishoudens

2025: 17.769
2030: 17.300

Aantal eenpersoonshuishoudens

2025: 6.608
2030: 6.660

37%

van de bevolking in Landgraaf ontvangt een uitkering

gemiddeld inkomen

Landgraaf: € 31.800,-
Landelijk: € 46.500,-

Gemiddelde woningwaarde
Landgraaf
€ 265.000,-

Gemiddelde woningwaarde
landelijk
€ 480.000,-

Aantal WMO cliënten

11% van de bevolking in Landgraaf maakt gebruik van de Wet Maatschappelijke ondersteuning

Verwacht aandeel 75+

Landgraaf: 19,8%
Nederland: 14,8%

